

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Tanssitarvikkeiden myynnin kannattavuus Suomessa

Dikert, Niko
Lindqvist, Kukka

2015 Tikkurila

Laurea-ammattikorkeakoulu
Tikkurila

Tanssitarvikkeiden myynnin kannattavuus Suomessa

Niko Dikert, Kukka Lindqvist
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kesäkuu, 2015

Niko Dikert, Kukka Lindqvist

Tanssitarvikkeiden myynnin kannattavuus Suomessa

Vuosi	2015	Sivumäärä	54
-------	------	-----------	----

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Suomessa olevat tanssitarvikemyymälät, sekä verkkokaupat ovat lisääntyneet. Ostamisesta on tehty helpompaa ja se helpottuu päivä päivältä kun verkkokaupat ovat auki ympäri vuorokauden. Suomalaiset tanssitarvikemyymälät ovat kasvavassa kilpailussa asiakkaita myös ulkomaisia verkkokauppoja vastaan.

Opinnäytetyön tavoite on tutkia suomalaisten tanssitarvikkeita myyvien yritysten kannattavuutta. Tutkimus on kvalitatiivinen, ja tutkimuksessa rajataan yritykset yritysmuodon perusteella. Tutkimuksessa tutkitaan vain osakeyhtiöitä, koska kyseisistä yrityksistä tulos- ja taselaskelmat ovat saatavissa Kauppalehden Tietopalvelusta. Yrityksiltä vaaditaan vähintään kolmen vuoden tulos- ja taselaskelmat, yrityksen pitää olla edelleen toiminnassa ja jakaa sama kohderyhmä muiden vertailtavien yritysten kanssa. Yrityksiä valikoitui tutkimukseen seitsemän kappaletta.

Yritysten välisessä vertailussa vertaillaan keskenään eri tanssinalan yritysten tunnuslukuja. Tunnusluku vertailun päämääränä on tutkia alaa kokonaisuutena, sekä kartoittaa menestyksekkäimmät yritykset ja löytää kynnys, jolloin toiminta ei ole enää kannattavaa. Opinnäytetyössä on hyödynnetty useita eri kannattavuuden tunnuslukuja, jotka kuvastavat muun muassa yrityksen kasvua, kannattavuutta ja vakavaraisuutta.

Alan tunnuslukujen analysoinnin perustella voidaan päätellä, että tanssitarvikkeiden myynti on kannattavaa Suomessa, mutta alalla näkee suuria yrityskohtaisia eroja. Ala on kokonaisuudessaan vakavarainen, mutta pienet yritykset ovat herkempiä suhdannevaihteluille.

Asiasanat: kannattavuus, tilinpäätösanalyysi, tunnusluvut, tuloslaskelma, taselaskelma, tanssinala, kannattavuusanalyysi

Niko Dikert, Kukka Lindqvist

Viability of Finnish dancewear stores

Year	2015	Pages	54
------	------	-------	----

Dancewear stores and online shops have grown in number in Finland, during the past ten years. Shopping has become easier day by day, due to online shops being open around the clock and shipping methods have also developed quickly. Finnish dancewear stores need to have a competitive edge because of the growing competition for customers by foreign online stores. The aim of the study is to investigate the profitability of Finnish dance stores.

This research is qualitative and there are seven companies that were examined owing to their organizational structure. The companies examined are private limited companies because of easy access to their balance sheets and income statements and they have to be in operation and share the same targets with similar companies. The companies have to have a balance sheet and income statement based on the past three years.

In the thesis, there is a comparison between different dance store companies' key figures. When making the key figure comparisons, the goal is to research the dance store industry as a whole, identify the most successful companies as well as find the point at which the activities will be profitable. This thesis has used a number of different profitability indicators, which reflect, among other things, the growth of the company, profitability and solvency.

Based on the analysis of the dancewear industries, it can be deduced from the key figures that dancewear sales in Finland are profitable, but within the industry, it is possible to see great differences. The whole industry is profitable, but smaller companies are more likely to fluctuate due to the economic cycle.

Keywords: financial statement analysis, profitability, profitability analysis, income statement, balance sheet, dancewear stores

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Tanssi Suomessa ja vertailtavat yritykset	7
3	Tilinpäätös	11
	3.1 Tuloslaskelma	12
	3.2 Tase.....	15
4	Tilinpäätösanalyysi.....	18
	4.1 Tunnusluvut	19
	4.2 Kasvun tunnusluvut	20
	4.3 Kannattavuuden tunnusluvut.....	21
	4.3.1 Kokonaispääoman tuotto prosentti	21
	4.3.2 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	22
	4.3.3 Oman pääoman tuotto prosentti	23
	4.3.4 Myyntikate prosentti ja myyntikate	24
	4.3.5 Nettotulos prosentti	24
	4.4 Vakavaraisuuden tunnusluvut	25
	4.4.1 Omavaraisuusaste	25
	4.4.2 Velkaantumisaste.....	26
	4.4.3 Maksuvalmiussuhde (Quick Ratio)	26
5	Tunnuslukujen vertailu.....	27
	5.1 Kasvun tunnusluvut	27
	5.2 Kannattavuuden tunnusluvut.....	31
	5.2.1 Kokonaispääoman tuotto prosentti	31
	5.2.2 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	33
	5.2.3 Oman pääoman tuotto prosentti	35
	5.2.4 Myyntikate prosentti.....	37
	5.2.5 Nettotulos prosentti	39
	5.3 Vakavaraisuuden tunnusluvut	41
	5.3.1 Omavaraisuusaste	41
	5.3.2 Velkaantumisaste.....	43
	5.3.3 Maksuvalmiussuhde (Quick Ratio)	45
6	Pohdintaa ja päätelmät	46
	Lähteet	52
	Kuvat ja Taulukot	54

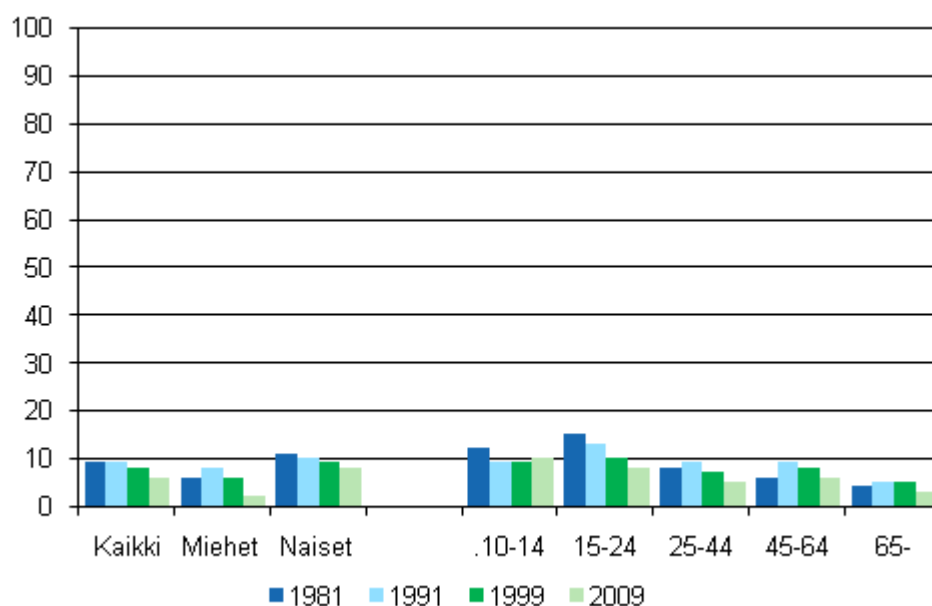
1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön aiheena on tutkia suomalaisten tanssitarvikemyymälöiden ja verkko-kauppojen kannattavuutta Suomessa. Suomessa tanssitarvikkeita myyviä yrityksiä on monia, mutta vain 27 yrityksestä löytyy tietoa internetistä. Näistä 27 yrityksestä on valittu vertailuun viisi tanssitarviketta myyvää yritystä ja kaksi luistelutarvikkeita myyvää yritystä. Tanssitarvikkeita myydään paljon pienissä kivijalkakaupoissa ja verkkokaupoissa, mutta Suomessa myös tapahtumamyynti on erittäin suosittua. Osa Suomessa toimivista yrityksistä myy yksin omaan vain tapahtumapaikoilla. Suomalaiset tanssitarvikkeita myyvät yritykset ovat jatkuvassa kilpailussa asiakkaista ulkomaisten verkkokauppojen kanssa. Ulkomaiset verkkokaupat tarjoavat mahdollisuuden kuluttajille ostaa tuotteita entistä helpommin ja nopeammin, joka vaikeuttaa suomalaisten yritysten asemaa.

Tutkimus on suoritettu kvalitatiivisena tutkimuksena ja tutkittavia yrityksiä valikoitu yhteensä seitsemän yritystä. Valintaperusteina oli yhtiömuoto, jotta tilinpäätöstiedot ovat helpommin saatavissa, ja sama asiakassegmentti. Näistä seitsemästä yrityksestä kaksi on luistelutarvikkeita myyviä yrityksiä, joten kohderyhmä poikkeaa hieman muista yrityksistä. Luistelu on kuitenkin lajina hyvin lähellä tanssia ja lajin harrastajat harrastavat tanssia luistelun lisäksi. Tilinpäätöstiedot noudettiin Kauppalehden Tietopalvelusta ja tilinpäätöstiedot otettiin neljän vuoden ajalta. Muutamilta yrityksiltä ei löytynyt tilinpäätöstietoja neljän vuoden ajalta, mutta nämä yritykset hyväksyttiin myös mukaan tutkimukseen, jotta saataisiin mahdollisimman kattavasti tietoa alasta. Suurin osa Suomessa toimivista tanssitarvikkeita myyvistä yrityksistä toimivat toiminimellä tai ovat kommandiittiyhtiöitä tai myynti on vain sivutoimista.

Yritysten tilinpäätöksiä analysoidaan nojautumalla teoriaan tilinpäätösanalyysistä ja kannattavuudesta. Opinnäytetyössä käydään läpi kannattavuutta mittaavia tunnuslukuja ja niiden laskentakaavoja, joiden avulla vertaillaan yritysten kannattavuutta. Tunnuslukujen avulla vertaillaan eri yritysten taloudellista tilaa, mistä tehdään päätöksiä koko alan kannattavuudesta ja pohditaan mitkä tekijät vaikuttavat ratkaisevasti yrityksen kannattavuuteen alalla.

2 Tanssi Suomessa ja vertailtavat yritykset

Kuva 1: Tanssin harrastaminen sukupuolen ja iän mukaan 1981, 1991, 1999, 2009, % (Tilastokeskus 2009)

Tilastokeskuksen mukaan tanssin harrastaminen on laskenut tasaisesti kun vertaillaan vuosia 1981, 1991, 1999 ja 2009 (Kuva 1). Tanssi on ollut 80-luvulla selvästi suosittu harrastus kuin vuonna 2009. Vuonna 2009 suurin osa harrastajista oli 10-14 vuotiaita ja seuraavaksi suurin ikäryhmä, joka harrasti tanssia, oli 15-24 vuotiaat. (Tilastokeskus 2009.) Tanssin harrastaminen soveltuu kaiken ikäisille harrastajille useiden erilaisten tanssilajien ansiosta. Tanssitarvikkeita myyvät yritykset pyrkivätkin tarjoamaan kuluttajille laajan valikoiman tuotteita. Suomessa tanssilajit voidaan karkeasti jakaa seuratanssiin, kilpatanssiin, voimisteluun, luisteluun, balettiin ja kevyempään tanssiliikuntaan.

Jokaisessa lajissa on lajin omaisia tuotteita ja osa Suomessa toimivista liikkeistä on erikoistunut johonkin lajiin syvällisemmin. Esimerkiksi Flamenco Shop Oy on erikoistunut kokonaan flamencon harrastukseen sopiviin tuotteisiin, Lucky skate Oy ja Golden skate Oy ovat erikoistuneet kokonaan luisteluun. Tutkimuksen ulkopuolelta olevista yrityksistä Alemana on erikoistunut kilpatanssin tuotteisiin, Footlight on erikoistunut Capezio merkin tuotteisiin ja Ballerina & Liikunta on erikoistunut balettia harrastavien ihmisten tarpeisiin. Tanssitarvikkeilla tarkoitetaan tanssikenkiä, tanssilenkkareita, tossuja, hameita, housuja, vanteita, palloja ja monia muita oheistuotteita.

Tanssitarvikkeita myyvien yritysten kohderyhmä koostuu tanssin harrastajista ja alan ammattilaisista. Koska tanssia pystyy harrastamaan iästä riippumatta, on asiakkaiden ikähaarukka

hyvin suuri. Asiakaskunta on hyvin laaja ja esimerkiksi asiakkaina saattaa käydä myös urkureita, burleskitanssijoita ja esiintyjiä. Tilastokeskuksen, kulttuuriharrastus tutkimuksen mukaan suurin osa harrastajista on 10-14 vuotiaita, jotka eivät ole vielä työelämässä. Tämän perusteella voidaan todeta, että asiakkaina toimivat lasten vanhemmat. Esimerkiksi Suomen Tanssitarvikkeen Facebookryhmän rakenne vastaa pitkälti myös yrityksen asiakasrakennetta, jonka suurin asiakasryhmä on noin 40-60 vuotiaat työssäkäyvät ihmiset.

Suomesta löytyy noin 27 tanssitarvikkeita myyvää yritystä, joista on valittu erilaisilla kriteereillä viisi yritystä. Yrityksistä on valikoitunut pois yritykset, jotka eivät ole enää toiminnassa ja yksittäiset tanssinopettajat tai tanssikoulut, jotka myyvät opetuksen ohessa. Yksi tärkeä valintaperuste on, että yrityksen pääsääntöinen tulo koostuu tanssitarvikkeiden mynnistä, koska muuten tulokset ja luvut eivät ole vertailukelpoisia keskenään. Opinnäytetyön vertailuryhmään on myös valittu kaksi yritystä, joiden pääpaino on luistelutarvikkeiden mynnissä. Valinta perustuu siihen, että vertailuun saadaan mahdollisimman suuri otanta tanssin alan yrityksistä. Monet luistelijat myös tanssivat luistelun lisäksi.

Suomessa suurin osa tanssitarvikkeista myyvistä yrityksistä on osakeyhtiötä, kommandiittiyhtiötä tai yksityisiä elinkeinonharjoittajia. Monet tanssitarvikkeita myyvät yritykset Suomessa ovat suurempien yritysten sivuyrityksiä, jolloin pääsääntöinen tulo ei koostu tanssitarvikkeiden mynnistä. Yritykset, jotka ovat valittu vertailuun, ovat osakeyhtiöitä. Näiden seitsemän tanssitarvikkeita myyvän yrityksen tuloslaskelmat on noudettu Kauppalehden Tietopalvelun kautta. Valitut yritykset ovat Piruetti Oy, Suomen Tanssitarvike Oy, Roset-Ideat Oy, Flamenco Shop Helsinki Oy ja Tanssiina Oy. Luisteluyritykset, jotka ovat valittu tutkimukseen, ovat Golden skate Oy ja Lucky Skate Oy. Näistä yrityksistä vain kolmella on toimipaikka Helsingin ulkopuolella ja viideltä yritykseltä löytyy myymälä Helsingistä tai kotipaikkana toimii Helsinki.

Piruetti Oy on osakeyhtiö, jonka toimitusjohtajana toimii Etula Sari Susanna. Yrityksen kotipaikkana toimii Tampere ja vuonna 2010 on yritys saanut aputoiminimet Ballerina Shop ja la Piruette. Yritys on ollut kaupparekisterissä 31.7.2010 asti. Yhtiön toimialana on niin liikunta- ja vapaa-ajan asujen sekä tanssitarvikkeiden valmistaminen, tukku- ja vähittäismyynti, vienti ja tuonti. Yhtiön toimialana on balettitarvikkeiden erikoisliike. Yrityksellä on verkkokauppa www.piruetti.fi ja yrityksellä on kolme kivijalkamyymälää, jotka sijaitsevat Helsingissä, Tampereella ja Turussa. Näistä myymälöistä Tampereen myymälä on päätoimipaikka. Yrityksen valikoima koostuu omista La Piruette tuotteista ja muilta valmistajilta ostetuista tuotteista. Tuotteiden pääpaino on tanssivaatteissa ja balettitarvikkeissa.

Suomen Tanssitarvike Oy on osakeyhtiö ja yrityksen toimitusjohtaja on Leitzinger Jorma Juhani. Yrityksen kotipaikkakunta on Helsinki ja yritys on ollut kaupparekisterissä 15.2.2005 asti. Yritys on rekisteröinyt aputoiminimen Dance Makers vuonna 2005. Yhtiön toimiala on urhei-

lu-, tanssi- ja liikuntavälineiden myynti ja maahantuonti sekä ohjelmapalvelut. Yrityksellä on yksi kivijalkamyymälä Helsingissä ja verkkokauppa www.tanssitarvike.fi. Yrityksen valikoima koostuu eniten tanssikengistä ja muista tanssitarvikkeista sekä -vaatteista.

Roset- Idea Oy on osakeyhtiö ja yrityksen kotipaikka on Helsinki. Yritys on ollut kaupparekisterissä 29.11.1995 alkaen, jolloin on myös rekisteröity aputoiminimi Roset Import. Yhtiön toimiala on tanssi-, juhla-, esiintymis- ja erikoisasusteiden suunnittelu, vuokraus, valmistus ja konsultointi. Yrityksen toimialaa on myös kenkien, korujen, asusteiden, kemikalio- ja luon- taistuotteiden tuonti, vienti, tukku ja vähittäismyynti, sekä viihdeohjelmien järjestäminen ja välitys. Yrityksellä ei ole kivijalkakauppaa, vaan myynti tapahtuu tapahtumissa. Yrityksellä on kotisivut: <http://www.easynetti.com/rosetideat>. Yrityksen valikoima koostuu suurimmilta osin tanssikengistä.

Flamenco Shop Helsinki Oy on osakeyhtiö ja yrityksen toimitusjohtaja on Rautavaara Ritva Helena Annikki. Yrityksen kotipaikka on Helsinki ja yritys on ollut kaupparekisterissä 12.3.2003 asti. Yhtiön toimialana on tanssitarvikkeiden valmistus, tuonti, vienti, tukku- ja vähittäiskauppa sekä mittatilausompelupalvelut ja siihen liittyvä konsultointi. Yhtiö voi omistaa kiinteistöjä, arvopapereita ja asuntoja sekä harjoittaa arvopaperi- ja kiinteistökauppaa. Yrityksellä on kivijalkakauppa Helsingissä ja yrityksellä on pienimuotoinen verkkokauppa <http://www.saunalahti.fi/~flamenco/index.html>. Yrityksen valikoima on rajattu flamenco harrastajille, joten valikoima koostuu muun muassa flamencokengistä, -tarvikkeista ja -vaatteista.

Tanssiina Oy on osakeyhtiö ja yrityksen toimitusjohtaja on Turpeinen Anne-Marika. Yritys on ollut kaupparekisterissä 25.1.2011 alkaen ja yrityksen kotipaikka on Jyväskylä. Yrityksen toimiala on yleistoimiala. Yrityksellä on kivijalkakauppa Jyväskylässä ja yrityksellä on verkkokauppa www.tanssiina.fi. Yrityksen valikoima koostuu paljolti tanssikengistä- /tossuista ja oheistuotteista.

Golden Skate Oy on osakeyhtiö ja yrityksen kotipaikka on Lahti. Yrityksen toimitusjohtajana toimii Hartman Pia ja yritys on ollut kaupparekisterissä 6.3.1991 asti, mutta aloittanut toiminnan nykyisellä nimellä 2005. Yrityksen toimialana on urheilutarvikkeiden osto ja myynti, markkinointi, huoltopalvelut sekä urheiluun liittyvä valmennustoiminta, koulutus ja konsultointipalvelut. Yrityksellä on myymälä omakotitilan yhteydessä Tampereella. Yrityksellä on myös verkkokauppa <http://www.goldenskate.fi/>. Yritys myy luisteluvaatteita ja tarvikkeita sekä tarjoaa huoltopalvelua.

Lucky Skate Oy Ltd on osakeyhtiö ja yrityksen toimitusjohtajana toimii Lindfors Vuokko. Yritys on ollut kaupparekisterissä 12.2.1997 ja rekisteröinyt vuonna 1999 aputoiminimen Proskate

Import Int. Yrityksen kotipaikka on Helsinki. Yrityksen toimialana on urheiluvälineiden ja urheiluasusteiden maahantuonti, käytettyjen urheiluvälineiden myynti ja urheiluvälineiden tukkukauppa. Yrityksellä on käytössä verkkokauppa <http://verkkokauppa.luckyskate.fi/> ja pääasiallisesti yritys myy luisteluvaatteita ja tarvikkeita. Yritys myy myös roller derby tarvikkeita. Yrityksellä on yksi kivijalka myymälä Helsingissä.

Golden Skate Oy ja Lucky Skate Oy ovat kilpailijoita keskenään ja heillä on samanlainen tuotevalikoima. Luistelutarvikeliikkeissä valikoima poikkeaa tanssitarvikkeista myyvistä yrityksistä siten, että tarjolla on luisteluun sopivia tuotteita kuten luistimet, terän suojukset, luistelu-puvut ja -trikoot. Luistelutarvikkeita myyvät kuitenkin myös yritykset Piruetti Oy, Suomen Tanssitarvike Oy, Tanssiina Oy, mutta nämä tuotteet eivät koosta yrityksen pääasiallista myyntiä. Nämä kaikki kilpailevat samoista asiakkaista, mutta poikkeuksena on, etteivät nämä muut tanssitarvikkeisiin erikoistuneet yritykset myy esimerkiksi luistimia. Flamenco Shop Oy on kokonaan erikoistunut tarjoamaan tuotteita nimenomaan flamencon harrastajille, joita ovat esimerkiksi flamencokengät, hameet ja viuhkat. Mikään muu yrityksistä ei ole erikoistunut flamencotarvikkeisiin, mutta yritykset Suomen Tanssitarvike Oy ja Piruetti Oy myyvät myös kenkiä, hameita ja oheistarvikkeita flamencon harrastajille. Piruetti Oy on ainut yrityksistä, joka valmistaa myös itse tuotteita. Piruetilla löytyy valikoimasta laajakirjo esimerkiksi tanssiin soveltuvia hameita, paitoja, toppeja ja housuja, joita he itse valmistavat. Tanssitarvike Oy:llä on suurin kenkävalikoima, mutta samoja kenkiä myy muun muassa Piruetti Oy, Tanssiina Oy sekä Roset-Ideat Oy. Valikoimaltaan kaikista eniten muistuttaa toisiaan Piruetti Oy, Suomen Tanssitarvike Oy ja Tanssiina Oy. Nämä kaikki kolme myyvät tuotteita laajalle kohderyhmälle, joita ovat seuratanssijat, kilpatanssijat, voimistelijat, luistelijat ja tanssin harrastajat. Taulukossa 1 on havainnollistettu kaikkien yritysten eroja ja yhtäläisyyksiä tuotteissa.

Tuotteet	Piruetti Oy	Tanssiina Oy	Suomen Tanssitarvike Oy	Roset-ideat Oy	Flamenco Shop Oy	Lucky Skate Oy	Golden Skate Oy
<i>Baletti</i>	X	X	X				
<i>Flamenco</i>	X		X		X		
<i>Luistelu</i>	X	X	X			X	X
<i>Seuratanssit (Lavatanssit)</i>	X	X	X	X			
<i>Kilpatanssi</i>	X		X				
<i>Katutanssilajit</i>	X	X	X				
<i>Voimistelu</i>	X	X	X				
<i>Tanssikengät</i>	X	X	X	X	X		
<i>Omaa valmistusta</i>	X			X	X		

Taulukko 1: Yrityskohtainen valikoiman vertailu

3 Tilinpäätös

Tilinpäätös pitää sisällään tilikauden tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot. Tilinpäätös muodostuu kolmesta eri laskelmasta, joita ovat tuloslaskelma, taselaskelma ja rahavirtalaskelma. (Seppänen 2011, 36.) Tuloslaskelma mittaa yrityksen taloudellista suoritusta tilikauden aikana. Taloudellinen suoritus, eli tulos mitataan tilikauden aikana saatujen kumulatiivisten tulojen sekä kumulatiivisten kulujen välisenä erotuksena. Tuloslaskelman yleinen muoto saadaan kun tuloista vähennetään kulut, jolloin saadaan tilikauden tulos. (Seppänen 2011, 37-38.) Tase mittaa yrityksen taloudellista asemaa tilikauden lopussa. Tilikauden pituudella ei kuitenkaan ole vaikutusta taseen erien määrään, ja tase eroaa tässä tuloslaskelmassa. Tase mittaa yrityksen taloudellista asemaa vain yhtenä ajankohtana, joka on tilinpäätöspäivänä. (Seppänen 2011, 44.) Rahavirtalaskelma mittaa rahavirtoja tilikauden aikana. Rahavirtalaskelma laaditaan mittaamalla yrityksen kassaan sisään tulevien ja kassasta lähtevien maksujen netto-rahavirtaa. Rahavirtalaskelma muodostetaan kolmesta yrityksen keskeisen toiminnan osasta, joita ovat liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirta. (Seppänen 2011, 53-55.) Kassavirtalaskelmien informaatio yleensä tiivistetään avaintunnusluvuiksi. Avaintunnuslukujen avulla voidaan arvioida yrityksen rahoituksellista tilannetta samalla tavalla, kuin suoriteperusteisen tilinpäätöksen tunnusluvuilla voidaan arvioida yrityksen kannattavuutta, vakavaraisuut-

ta tai maksuvalmiutta. (Kallunki & Kytönen 2007, 105.) Kassavirtalaskelmat mittaavat vain toimintojen vaikutusta kassavirtoihin, eikä ota huomioon kokonaistaloudellista vaikutusta yritykseen (Seppänen 2011, 55-56).

Suomen kirjanpitolain 1§ mukaan ”Jokainen, joka harjoittaa liike- tai ammattitoimintaa, on tästä toiminnastaan kirjanpitovelvollinen.” (Finlex 1997). Tilinpäätöksen tavoitteena on antaa yrityksen eri sisäisille ja ulkoisille tahoille oikea ja riittävä kuvaus yrityksen taloudellisesta asemasta ja suorituksista päätöksenteon tueksi. Päätöksenteon kannalta oleellinen tilinpäätösinformaatio on laadullisesti korkeatasoinen, ymmärrettävä, sekä luotettava. Informaatio on hyödyllistä, kun sillä on vaikutus päätöksentekoon ja informaatio on ymmärrettävissä. ”Tilinpäätös informaatio on luotettavaa kun henkilö, joka on ennestään tutustunut tilinpäätöstietoihin, kykenee luomaan tilinpäätös tiedoista johtopäätöksiä. Jos nämä johtopäätökset ovat realistisia ja oikeita, kyseinen informaatio on luotettavaa.” (Seppänen 2011, 15.)

3.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelmassa on tultava ilmi, mistä tilikauden tulos on syntynyt. Tilikausi ei välttämättä ole vuoden ensimmäisestä päivästä vuoden viimeiseen päivään, vaan voi olla mikä hyvänsä aikajakso. Tilikausi on kuitenkin 12 kuukautta pitkä, mutta voi olla poikkeuksellisesti lyhyempi, jos yrityksen toimintaa ollaan aloittamassa tai lopettamassa. Tuloslaskelmia on viisi erilaista, jotka on tarkoitettu eri liiketoimintaa harjoittaville yrityksille. Näistä viidestä kahden käyttötarkoitus on suunnattu yhdistyksille ja säätiöille, ammatinharjoittajille, sekä asunto-osakeyhtiöille. Nämä viisi tuloslaskelmaa ovat kululajikohtainen-, toimintakohtainen-, aatteellisen yhteisön- ja säätiön-, sekä asunto-osakeyhtiön tuloslaskelma. (Jylhä & Viitala 2013, 312; Seppänen 2011, 37; Finlex 1997.) Kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa on eritelty yritykselle syntyvien kulujen tilit, ja myös tuottojen tilit on eritelty tulokohtaisesti siten, että jokaisella on oma tili. Kululajikohtainen tuloslaskelma on kattava, ja kyseinen tapa soveltuu jokaiselle yritykselle. Toimintakohtaisessa tuloslaskelmassa ei ole eritelty yrityksen kuluja monelle eri tilille, kuten kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa. Toimintakohtaisessa tuloslaskelmassa kiinnitetään enemmän huomiota erittelemään yritykselle syntyviä tuottoja, kuin kuluja. Aatteellisen yhteisön ja säätiön tuloslaskelma on lyhyt, sekä yksinkertainen. Kyseisessä tuloslaskelmassa ei tarvitse eritellä yrityksen kuluja ja tuottoja. Aatteellisen yhteisön ja säätiön tuloslaskelmassa eritellään varsinaisen toiminnan kulut ja tuotot, sekä varainhankinnan kulut ja tuotot. Asunto-osakeyhtiön eli kiinteistön tuloslaskelmassa on eriteltynä kiinteistöön liittyvät kulut, sekä tuotot tarkemmin, kuin muissa tuloslaskelmissa. Kiinteistön tuottoihin kirjataan hoitovastikkeet, sekä vuokrat ja kuluihin kirjataan kaikki mahdolliset kulut mitä kiinteistöön liittyy, esimerkiksi vesi-, korjaus-, lämmitys-, huolto-, sekä jätehuolto- ja siivouskulut. (Finlex 1997.) Yrityksiä, joita vertaillaan tutkimuksessa, käyttävät kululajikohtaista tai

toimintakohtaista tuloslaskelmaa. Tilinpäätöksen tuloslaskelma visualisoi lukijalle tiedon siitä, miten yritykselle on muodostunut tulokset tilikauden aikana. Tuloslaskelmasta pitää tulla ilmi tulla, milloin se alkaa ja päättyy. (Lehtonen 2002, 223.)

Tuloslaskelmassa tulee esille muunmuassa seuraavat asiat:

TULOSLASKELMA
Liikevaihto
Liiketoiminnan muut tuotot
<i>Materiaalit ja palvelut</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Aineet, tarvikkeet ja tavarat • Ostot tilikauden aikana
<i>Henkilöstökulut</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Palkat ja palkkiot • Henkilösivukulut <ul style="list-style-type: none"> ○ Eläkekulut ○ Muut henkilösivukulut
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Suunnitelman mukaiset poistot
Liiketoiminnan muut kulut
Liikevoitto
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Korkotuotot • Korkokulut ja muut rahoituskulut
Voitto ennen veroja
Tuloverot
Tilikauden voitto

Taulukko 2: Tuloslaskelma (Tomperi 2008,101; Yritystutkimus 2011,12-13.)

Liikevaihto kuvastaa yritykseen tulevaa rahaa, jonka yrityksen liiketoiminta muodostaa. Liikevaihto koostuu useimmiten yrityksissä myynnistä. Liikevaihtoon luetaan varsinaisen toiminnan myyntituotot, esimerkiksi tanssimyymälän tanssitarvikkeiden tuotot, paperitehtaan paperin myynti. Myyntituotoista on vähennetty ennen liikevaihtoa tuotteista myönnettyt alennukset, arvonalisävero, annetut hyvitykset ja välittömästi myynnin määrään perustuvat verot. Kyseiset oikaisu myynnistä ei tuloslaskelmassa ole nähtävissä. Liikevaihto on määritelty erikseen laissa täsmällisesti ja kattavasti. Liikevaihto saadaan tuloslaskelmaan, kun myyntituotoista on vähennetty myynnin oikaisu- ja siirtoerät. Oikaisu- ja siirtoeriä myynnistä usein ovat käteisalennukset, sekä arvonalisävero. (Lehtonen 2002, 229; Tomperi 2008, 103.)

Liiketoiminnalla voi olla myös muita tuottoja liikevaihdon lisäksi. Kirjanpitolaki kuitenkin määrittelee laajasti yrityksen liiketoiminnan muut tuotot. Virallisen tuloslaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan tuottoja, jotka liittyvät toimintaan ja ovat luonteeltaan lähellä yrityksen päätoimista liiketoimintaa. Liiketoiminnan muita tuottoja ovat muun muassa vuokratuotot, saadut provisiot, muilta yrityksiltä perityt hallinto-, tietojenkäsittely- ja muut korvaukset, mikäli yrityksen päätoimisena toimintana ei ole vuokraustoiminta tai mainittujen palveluiden tuottaminen. Myös yrityksen luomat myyntivoitot, esimerkiksi kiinteistöjen myynnit, kuuluvat kirjanpitolain mukaan yrityksen tilinpäätökseen liiketoiminnan muihin kuluihin. Poikkeuksen muodostaa kuitenkin kokonaisen toimialan luopumisen yhteydessä saadut myyntivoitot, jotka ovat satunnaisia tuottoja. (Tomperi 2008, 103; Lehtonen 2002, 230; Yritystutkimus 2011, 18.)

Liiketoiminnan keskeisiä kuluja ovat yleensä materiaalit ja palvelut. Nämä ovat myytyjen tavaroiden hankintamenoja. Nämä saadaan kun tehdään oikaisu tavaroiden ostomenojen ja varaston muutoksen välillä. Ostomenojen ilmoitus tapahtuu siten, että niistä on vähennetty ja lisätty oikaisuerät. Oikaisueriä ovat esimerkiksi saadut alennukset, ostojen rahat ja ostoihin sisältyvä arvonlisävero. (Tomperi 2008, 103.)

Henkilöstökulut sisällytetään yrityksen ennakonpidätyksen alaiset palkat ja palkkiot, sekä niihin verrattavat kulut (Yritystutkimus 2011, 19). Nämä kulut ovat lakisääteisiä henkilösivukuluja, jotka maksetaan palkan perusteella. Kyseenomaisia kuluja ovat sosiaaliturvamaksut, tapaturma-, työttömyys ja ryhmähenkivakuutusmaksut ja vapaaehtoiset henkilövakuutusmaksut sekä eläkekulut. Muita henkilöstökuluja ovat työterveyshuollosta tulevat kulut, työruokailusta maksettavat kulut. Työterveyshuollosta, sekä työruokailusta muodostuvat kulut käsitellään yrityksen muissa liiketoiminnan kuluissa. (Lehtonen 2002, 230; Tomperi 2008, 103.)

Henkilöstökulujen jälkeen vähennetään pysyvät vastaavat, joita ovat muun muassa rakennukset, koneet ja kalusto. Kyseisistä vastaavista tehdään suunnitelman mukaiset poistot. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään poistosuunnitelman mukaan, joka perustuu pysyvien vastaavien hankintameno, sekä näiden taloudelliseen käyttöikä. Poistot tehdään alkuperäisen hankintahinnan mukaan, jossa jakajana toimii hankinnan todennäköinen käyttöikä. (Tomperi 2008, 103; Taloussanomien; Yritystutkimus 2011, 22.)

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät liiketoiminnan kulut, joita ei ole erikseen kirjattu tuloslaskelmaan (Yritystutkimus 2011, 21). Liiketoiminnan muut kulut ovat yrityksen suoritetuotantoon sisäistettyjä tavanomaisia ja säännöllisiä kuluja, jotka vaikuttavat yrityksen liikutulokseen. Muita kuluja ovat esimerkiksi hallintomenot, vuokratulot, myyntirahdit, mainoskulut, vapaaehtoiset henkilökuntakulut, asianajokulut, energia-, matka-, tilintarkastus-, korjauskulut, posti- ja puhelin- ja edustuskulut. Muihin kuluihin voi myös sisällyttää luottotappioita

sekä pysyvistä vastaavista syntyvää myyntitappiota. (Tomperi 2008, 103; Lehtonen 2002, 231.) Näistä kuluista vuokratulot voivat olla maanvuokria tai toimitilavuokria, käyttö- ja rahoitusleasingvuokria, sekä kone- ja laitevuokria. Ennen vuokrilla oli tuloslaskelmassa kiinteissä kustannuksissa oma paikka, mutta nykyään vuokrat sisällytetään liiketoiminnan muihin kuluihin. (Lehtonen 2002, 231.)

Liikevoitto tai tappio syntyy liikevaihdosta ja liiketoiminnan muista tuloista, joista vähennetään materiaali ja palvelu hankinta, henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut. Liikevoitto (tappio) on tulos verojen, rahoitustuottojen ja -kulujen, sekä satunnaisten tulojen tai kulujen jälkeen. (Tomperi 2008, 103.)

Rahoitustuotot ja -kulut esitellään liikevoiton jälkeen. Tavallisen kaavan erä on muut rahoitus- ja korkotuotot, joissa esitetään osinkotuotot ja korkotuotot. Korkokulujen ohella esitettäviin muihin rahoituskuluihin sisältyy esimerkiksi toimitusmaksut, pankkivelkakirjojen kiinnityskulut ja takausprovisiot. Satunnaiset tuotot ja kulut johtuvat liiketapahtumista, jotka poikkeavat tavanomaisesta, mutta ovat kuitenkin määrältään olennaisia. (Tomperi 2008, 103.)

Voittoon ennen satunnaisia erä lisätään yrityksen satunnaiset tuotot ja kulut. Satunnaiset erät ovat kertaluonteisia tai epäsäännöllisesti toistuvia. Satunnaisiin tuottoihin sisältyy käyttöomaisuus, kiinteistöjen- tai arvopapereiden poikkeuksellisen suuret realisointivoitot. Esimerkiksi yritys myy liiketoiminta-alan tai tuloyksikön. Satunnaisia kuluja yritykselle muodostuu yrityksen käyttöomaisuushankintojen merkittävät realisointitappiosta ja käyttöomaisuuteen kuuluvien osakkeiden arvonalentumisista. (Lehtonen 2002, 233.)

Voitto ennen veroja kattaa tuloslaskelmassa luvun, jossa liikevaihdosta on vähennetty kaikki muut menot paitsi tuloverot. Tuloveroina ilmoitetaan verot, jotka määräytyvät tuloksen perusteella. Näiden verojen vähennysten jälkeen saadaan tilikauden voitto tai tappio tuloslaskelmaan. (Tomperi 2008, 103.)

3.2 Tase

Tase kuvastaa yrityksen asemaa taloudelliselta näkökulmalta tilinpäätöshetkellä (Yritystutkimus Ry 2011, 27). Tase selvittää yrityksen taloudellisen tilanteen tilikauden päättyessä ja mittaa yrityksen taloudellista tilannetta vain yhtenä päivänä, joka on tilinpäätöspäivä. Taseeseen on kertynyt yrityksen taloushistoria, josta selviää yritykselle kertynyt omaisuus, sekä tulee ilmi yrityksen nettovarallisuus tilinpäätöspäivänä. Taselaskelma sisältää kaksipuolta: vastaavaa ja vastattavaa. (Seppänen 2011, 44; Lehtonen 2002, 236.) Taseen vastaavaa-puoli

osoittaa käyttökohteet mihin rahaa menee, ja vastattavaa-puoli kertoo rahan lähteet (Lehtonen 2002, 236).

Tase

Vastaavaa
Pysyvät vastaavat
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>
• Maa- ja vesialueet
• Rakennukset ja rakennelmat
• Koneet ja kalusto
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>
• Kehittämismenot
• Aineettomat oikeudet
• Liikearvo
Vaihtuvat vastaavat
<i>Vaihto-omaisuus</i>
• Tavarat
<i>Saamiset</i>
• Lyhytaikaiset
• Myyntisaamiset
• Siirtosaamiset
Rahat ja pankkisaamiset

Taulukko 3: Tase, Vastaavaa (Tomperi 2008, 106-107.)

Taseen vastaavaa-puolella esitellään yrityksen varat rahallisarvossa. Vastaavaa-erät jaetaan kahteen ryhmään, pysyviin ja vaihtuviin. Tämä jako tapahtuu erien käyttötarkoitusten mukaan. (Siikavuo 2003, 67.) Pysyvät vastaavat ovat eriä, joiden tarkoitus on tuottaa jatkuvaa tuloa useampana tilikautena. Muut erät vastaavien puolella ovat vaihtuvia. Pysyvät vastaavat jaetaan kolmeen osaan: aineellisiin hyödykkeisiin, aineettomiin hyödykkeisiin ja sijoituksiin. Aineellisina hyödykkeinä ilmoitetaan muun muassa maa- ja vesialueet, rakennelmat, rakennukset, koneet sekä muut aineelliset hyödykkeet. Aineettomissa hyödykkeissä ilmoitetaan aineettomat oikeudet, joita ovat lisenssi maksut esimerkiksi ATK-ohjelmissa (Tomperi 2008, 109.) Aineettomia hyödykkeitä ovat myös esimerkiksi yrityksen perustamismenot, tutkimus- ja kehitysmenot, liikearvot, muut pitkävaikutteiset menot ja ennakkomaksut, toimiluvat, patentit ja tavaramerkit (Siikavuo 2003, 68; Tilastokeskus n.d.).

Sijoitukset sisältävät muun muassa osakkeet, joita voidaan pitää pitkäaikaissijoituksina. Näitä ovat esimerkiksi liikehuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet. Sijoituksissa voidaan myös esittää pitkäaikaiset lainasaamiset. (Tomperi 2008, 109.)

Vaihtuvat vastaavat muodostuu vaihto-omaisuudesta eli myytäväksi tarkoitettu tavaravarasto, rahoitusarvopapereista, saamisista sekä rahoista ja pankkisaamisista. Vaihto-omaisuutta ovat tavallisesti kaikki asiakkaille myytäväksi hankittu tavara. Yritykset, jotka harjoittavat valmistustoimintaa, näiden yritysten vaihto-omaisuutta ovat raaka-aineet, sekä valmiit ja keskeneräiset tuotteet. Kauppaliikkeet ilmoittavat varastossa olleet tavarat taseessa Tavarat kohtaan. (Tomperi 2008, 109; Siikavuo 2003, 72.)

Tavallisimpia saamia yritykselle on myyntisaamiset, siirtosaamiset ja lainasaamiset. Myyntisaamia ovat suoritteita, joita yritys on myynyt laskulla. Siirtosaamiset johtuvat yrityksen menojen ja tulojen jaksottamisesta, jotka kirjataan suoriteperusteisiksi tilinpäätöstä laadittaessa. Ne ovat yrityksen tulojäämiä tai menoennakkoja. Lainasaamisiin kirjataan kaikki annetut rahalainat, joita yritys saa ulkoisilta tahoilta esimerkiksi pankeilta. (Tomperi 2008, 109; Corporate Analysis Reg. Assoc. 2013, 38)

Taseessa saamiset pitää jakaa pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin saamisiin. Pitkäaikaiseksi katsotaan saaminen tai jokin osa saamisesta, joka on erääntymässä maksettavaksi vuotta pidemmän ajan kuluessa. Kaikki, jotka ovat alle vuoden kuluessa menossa maksettavaksi, ovat lyhytaikaisia. (Tomperi 2008, 109; Kallunki & Kytönen 2007, 35.) Rahat ja pankkisaamisiin ilmoitetaan kaikki yrityksen varat, jotka ovat yrityksen kassassa tai pankissa. Tilintarkoituksena on helpottaa yrityksen rahavirran seuraamista. (Tomperi 2008, 109).

Vastattavaa
Oma pääoma
<ul style="list-style-type: none"> Oma pääoma Tilikauden voitto
Vieras pääoma
Pitkäaikainen
<ul style="list-style-type: none"> Lainat rahoituslaitoksilta
Lyhytaikainen
<ul style="list-style-type: none"> Lainat rahoituslaitoksilta Ostovelat Siirtovelat

Taulukko 4: Tase, Vastattavaa (Tomperi 2008, 106-107.)

Taseen toinen puoli on vastattavaa, jonka pääperiaatteena on eritellä oma ja vieras pääoma toisistaan. Tästä saadaan selville yrityksen oman pääoman taso, sekä oman pääoman suhde vieraaseen pääomaan. Pääomarahoitukseen kuuluu oma pääoma, sekä vieraspääoma. Oman pääoman esiintyminen taseessa määräytyy yritysmuodoittain. Tasekaavan mukainen esittämistä koskee eniten osakeyhtiöitä sekä osuuskuntia. (Tomperi 2008, 110; Siikavuo 2003, 76.)

Liiketiedoissa esitetään tase-eräkohtainen erittely oman pääoman mahdollisista lisäyksistä ja vähennyksistä, sekä näiden lisäyksien ja vähennysten mahdollisista siirroista eri tilikausien välillä. Pienten henkilöyhtiöiden, sekä yksityisliikkeiden ei tarvitse esittää liitetiedoissa oman pääoman sisäisiä muutoksia. (Tomperi 2008, 110.)

Vieras pääoma jaetaan kahteen eri vieraaseen pääomaan, eli pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen pääomaan. Pitkäaikaista velkaa on velka tai velan osa, joka erääntyy yhden vuoden tai sitä pidemmän ajan tilinpäätöspäivästä lähtien. Rahoituslainat, jotka kirjataan tavallisesti, ovat pankilta saatuja lainoja. Ostovelat ja saadut ennakot johtuvat pysyvistä vastaavista, vaihtomaisuudesta ja muista hankinnoista, joista on tullut yritykselle lasku. Siirtovelat aiheutuvat, kun tilikauden aikana maksuperusteisesti kirjatut tulot ja menot oikaistaan, kun laaditaan tilinpäätöstä suoriteperusteiseksi. Tavallisimpia velkoja ovat ennakonpidätysvelat, arvonsävero-velat, sekä sosiaaliturvamaksuvelat. (Tomperi 2008, 110; Siikavuo 2003, 77.)

4 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysissä verrataan eri yritysten taloudellista tilaa samalla ajanhetkellä, sekä yksittäisten yritysten tai yritysryhmien taloudellisen tilan kehittymistä ajanjaksojen perusteella. Nykyaikaisessa tilinpäätösanalyysissä voidaan tehdä jako suoriteperusteisiin tilinpäätösanalyysiin, rahavirta-analyysiin ja markkinaperusteisiin analyysiin. Suoriteperusteisessa tilinpäätösanalyysissä tulot ja menot kirjataan, kun ne syntyvät ja jaksotetaan eri tilikausille tuotoiksi ja menoiksi, jos tarve sen vaatii. Rahavirta-analyysissä seurataan rahan liikkeitä, eikä menoja ja tuloja kohdisteta eri tilikausille, kuten suoriteperusteisessa tilinpäätösanalyysissä. Markkinaperusteisessa analyysissä tilinpäätösinformaatio yhdistetään muuhun informaatioon, mitkä on saatu osakemarkkinoilta. Yrityksen taloudellisia tietoja tarvitsevat yrityksen eri sidosryhmät kuten verottaja, velkojat, sijoittajat, asiakkaat ja erilaiset tiedotusvälineet. Kaikki sidosryhmät eivät ole kuitenkaan kiinnostuneet samoista asioista, vaan eri sidosryhmät tarkastelevat yritystä eri näkökulmista. (Kytönen 2007, 14.)

Jos katsotaan tunnuslukuja omistajan näkökulmasta, omistajaa kiinnostaa tieto miten yritys tuottaa voittoa ja miten vakaalla pohjalla toiminta on. Kun taas toisaalta luotonantajan näkökulmasta kiinnostus kiinnittyy esimerkiksi siihen millä todennäköisyydellä yhtiö aikoo hoitaa oman osansa sopimuksesta, mikä on yrityksen asiakastuotto ja näkymät jatkoa ajatellen, sekä miten yrityksen toimiala sopeutuu rahoittajan luottopolitiikkaan. Henkilöstön kiinnostus yrityksen tunnuslukuja kohtaan herättää kiinnostuksen, miten kykenevä yritys on palkkaamaan henkilökuntaa ja selviytymään niistä syntyvien kulujen kanssa. Osa henkilöstöstä hakee rahallista palkkaa, kun osa hakee myös palkan lisäksi koulutusmahdollisuuksia ja pitkäaikaista uraa yrityksessä. (Lehtonen 2002, 314.)

Tunnusluvun reliabiliteetti merkitsee lukuarvojen pysyvyyttä eri mittauskerroista toiseen. Satunnais- ja harkinnanvaraiset tekijät eivät saa vaikuttaa tunnusluvun mittauksen lopputulokseen. Yrityskohtainen tunnuslukuvertailu tilinpäätösanalyysiä varten verrataan yrityksiä, joiden koko ja muut ominaisuudet ja arvot kohtaavat yritysten välillä. Analyysien vertailutiedoksi yritystutkija voi hakea tietokannan yritysten tilinpäätöksistä ja tunnusluvuista. Nämä tiedot saadaan tulos- ja taselaskelmista laskemalla. Kun kyseinen laskentajakso on riittoisin pituinen, saadaan yrityksen kehityksestä kuva mihin voi luottaa. Tutkimukseen on valittu neljän viimeisen vuoden tilipäätöstiedot laskentajaksoksi, jotta nähdään mihin suuntaan yritykset ovat kehittyneet. (Lehtonen 2002, 314.)

Tunnusluvuista saatuja arvoja tarkasteltaessa on olennaista katsoa yrityksen toteutunut taso, vuosittainen muutos ja muutoksen suunta, laskenta-ajanjakso sekä tunnuslukujen jakauma. Tunnuslukujen toteutunutta tasoa tulisi verrata yrityksen tavoitteisiin. On tutkittava myös syntyneet huomattavat erot ja muutokset tunnuslukujen välillä. Tunnusluku tutkimusta tehdessä on suotavaa käyttää yrityksen viittä viimeisintä tilinpäätösanalyysiä, jotta tutkimus on tiedoiltaan kattava. Laskentatilanne vaikuttaa tutkimuksen laajuuteen, esimerkiksi kun lasketaan yrityksen suurinvestointien vaikutusta kassavirtoihin ja tulokseen, vaikutus tulee olemaan viiden ja kymmenen vuoden välillä. Tutkittavilla yrityksillä ei kuitenkaan ole investointeja kuluneelta neljältä vuodelta, joten viiden vuoden tarkastelujaksoa ei pidetty tarpeellisenä. Yrittäjän käyttöpääomaa tutkiessa parin vuoden ennuste kuitenkin tuo kattavat tiedot tutkielmalle. (Lehtonen 2002, 314-315.)

4.1 Tunnusluvut

Tilinpäätöksen sisältämä tieto yrityksen taloudellisesta tilasta esitetään useimmiten tunnuslukujen muotoon tiivistettynä. Tunnusluvut saadaan, kun jaetaan jokin tuloslaskelman tai taseen erä jollain toisella. Tässä käytetään usein yrityksen kokoa mittaavaa erää. (Kytönen 2007, 73.) Tunnusluvut ovat yrityksen analysoinnissa käytettäviä apuvälineitä, joiden avulla

voidaan vertailla erikokoisia yrityksiä keskenään. Tunnusluvut tuottavat siis vertailukelpoista informaatiota, jota ei saada suoraan tilinpäätöksistä. Kun yritystä analysoidaan, vertaillaan tunnuslukujen antamia arvoja valittuihin vertailuarvoihin. Tämän vertailun avulla tehdään päätelmät yrityksen onnistumisista ja mahdollisista heikkouksista. Täytyy kuitenkin pitää mielessä, että yrityksen analysoinnissa kaikki on suhteellista ja tulkintaan vaikuttaa valittu vertailuanalyysi (Seppänen 2011, 63-64.)

Tunnuslukujen tulkinta ja johtopäätösten teko vaatii koko toimialan ymmärtämistä sekä yritysten strategian tulkitsemista. Tunnusluvut eivät anna suoria vastauksia yritysten taloudellisesta suorituksesta ja yrityksen asemasta. Tunnuslukuja voidaan laskea eri kaavoja käyttäen ja niiden laskemiseen ei ole olemassa vain yhtä oikeaa tapaa, vaan tarjolla on eri variaatioita eri kaavoista. Siksi onkin erittäin tärkeää tunnuslukuja laskiessa, että tunnusluvut lasketaan aina samalla tavalla kaikille tilikausille ja kaikille yrityksille, jotta luvut olisivat vertailukelpoisia. On myös tärkeää huomioida, että vertailtavuuteen vaikuttaa yrityksen tilinpäätösstandardin valinta. (Seppänen 2011, 69-70.)

Tunnusluvut voidaan jakaa kolmeen eri osa-alueeseen, jotka tarkastelevat yritystä eri näkökulmista. Nämä kolme eri osa-aluetta ovat kasvun tunnusluvut, kannattavuuden tunnusluvut ja rahoituksellisen vahvuuden tunnusluvut. (Seppänen 2011, 64-65.) Nämä tunnusluvut ovat yritystalouden kolme kulmakiveä, joita yleensä seurataan ja selvitetään. Näiden tunnuslukujen pohjalta tehdään yritykseen vaikuttavia päätöksiä. (Vilkkumaa 2011, 44.)

4.2 Kasvun tunnusluvut

Kasvun tunnusluvut kertovat yrityksen kasvun suunnan ja tunnusluvuissa keskitytään tilinpäätöserien muutokseen verrattuna edelliseen vuoteen. Analysoinnin kannalta tärkeimpiä tilinpäätöseriä ovat liikevaihto, liikevoitto, tilikaudentulos, taseen varat ja taseen oma pääoma ja velat. Kehittymisen edellytys on, että yritykset pystyvät myymään tuotteitaan ja palveluitaan, josta kertoo yrityksen esimerkiksi liikevaihto. (Seppänen 2011, 70-71.)

Kasvun tunnusluvut keskittyvät pitkälti vertailuun, jossa verrataan tilinpäätöserien vuosittaisista muutosta. Ne kertovat siitä, että mihin suuntaan yrityksen toiminta on menossa. Yrityksen suunta voi olla kasvava tai laskeva. Yksi tärkeä tilinpäätöserä, jota tulisi tarkkailla yrityksen toiminnan analysoinnin kannalta, on yrityksen liikevaihto. Yrityksen liikevaihto on yrityksen kehittymisen, kannattavuuden sekä elinkelpoisuuden edellytys. Yrityksen on pystyttävä myymään tuotteitaan ja palveluitaan pysyäkseen elinkelpoisena. (Seppänen 2011, 70-71.) Liikevaihdon kasvuprosentti mittaa yrityksen kehitystä ja myynnin kasvua. Liikevaihdon kasvupro-

sentille ei ole olemassa viitteellistä normiarvoa, mutta kasvun tulisi ylittää vuotuinen inflaatio. (Balance Consulting)

$$\frac{\text{Tilikauden liikevaihto}}{\text{Edellisen tilikauden liikevaihto}} = \text{Liikevaihdon kasvuprosentti}$$

(Seppänen 2011, 70.)

4.3 Kannattavuuden tunnusluvut

Kannattavuuden peruskäsite merkitsee sitä, että yrityksen liikevaihto on suurempi kuin tilikauden jakson kulut, eli yritykseen tuleva rahan määrä on suurempi kuin ulos menevän rahan määrä. (Vilkkumaa 2011, 44.) Kannattavuuden tunnusluvut vastaavat kysymykseen kuinka kannattavasti ja tehokkaasti yritys toimii. Kannattavuuden tunnusluvut keskittyvät toiminnan tehokkuuteen ja kannattavuuteen. Kannattavuuden tunnusluvut voidaan luokitella kolmeen eri ryhmään. Pääoman tuottoasteen tunnusluvut kertovat pääoman käytön tehokkuuden ja yrityksen toiminnan kannattavuuden. Voittomarginaalit kertovat yrityksen hinnoitteluvoimasta ja kustannustehokkuudesta kun taas pääoman kiertonopeus kertoo kuinka tehokkaasti yritys käyttää tehtyjä investointeja ja sitoutunutta pääomaa. (Seppänen 2011, 71-72.)

4.3.1 Kokonaispääoman tuottoprosentti

Kokonaispääoman tuottoprosentti kertoo, miten hyvin yritys on kykenevä tuottamaan tulosta keskimääräisesti sidotulle kokonaispääomalle. Kokonaispääoman tuotossa verrataan yrityksen rahoituskuluja ja veroja edeltävää tulosta keskimääräiseen pääomaan. Kokonaispääoman tuotolle yritystutkimus on antanut ohjeellisia arvoja (Taulukko 5). (Lehtonen 2002, 319 -320.)

Viitteelliset normiarvot	
Heikko	Alle 5%
Tyydyttävä	5-10%
Hyvä	yli 10%

Taulukko 5: Kokonaispääoman tuottoprosentin viitteelliset normiarvot (Yritystutkimus Ry 2011, 64.)

Tunnusluvun osoittajaan tarvitaan yrityksen nettotulos, tuloslaskelmaan merkityt verot, sekä yrityksen rahoituskulut, jotka löytyvät yrityksen tuloslaskelman korko- ja rahoituskulujen alta. Tunnusluvun nimittäjänä toimii taseen keskimääräinen pääoma, jonka saa selville kun lasketaan yhteen edellisen tilikauden taseen, sekä nykyisen tilikauden taseen yhteissumma, joka jaetaan kahdella. Luvulle ei tarvitse tehdä muita oikaisuja, sillä kokonaispääoman tuoton seurantaan saatu tunnusluku käy sellaisenaan.

$$\frac{(\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot})}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella}} \times 100 = \text{Kokonaisen pääoman tuotto-%}$$

(Lehtonen 2002, 319-320.)

4.3.2 Sijoitetun pääoman tuotto-%

Sijoitetun pääoman tuotto-% kuvastaa yrityksen sijoitetusta pääomasta saatuja tuottoja. Sijoitetusta pääomasta saatuja tuottoja ovat korko-, osaketuotot ja arvonnousut. Sijoitettua pääomaa verrataan yrityksen tulokseen ennen rahoituskuluja ja veroja. Sijoitetun pääoman tuotto-% kuvastaa yrityksen suhteellista kannattavuutta, ja se on perustavaa laatua oleva kannattavuuden kriteeri tarkasteltaessa yrityksen pääomatuloja. Kyseessä on tieto siitä, millainen tuotto tai korko syntyy yritykseen sijoitetulle omalle pääomalle. (Lehtonen 2002, 320.) Sijoitetun pääoman tuotto-%:ta pidetään välttävänä, kun luku on vähintään sama, kuin yrityksen korollisesta vieraasta pääomasta maksama rahoituskuluprosentti (Yritystutkimus Ry 2011, 65).

Sijoitettu pääoma lasketaan yrityksen tilikauden alun ja lopun keskiarvona. Jos yrityksellä on oikaistu oma pääoma negatiivinen, on sijoitetun pääoman oltava vähintään sijoitetun vieraan pääoman suuruinen. (Yritystutkimus Ry 2011, 65.)

$$\frac{(\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot})}{\text{Sijoitettu pääoma}} \times 100 = \text{Sijoitetun pääoman tuotto-%}$$

(Lehtonen 2002, 320.)

Sijoitetun pääoman tuotto-%:lle on annettu viitteelliset normiarvot (Taulukko 6) vertailun helpottamiseksi, mutta on hyvä huomioida, ettei lukuja voi verrata eri toimialojen

kesken vaan saman toimialan sisällä. Erillaisilla toimialoilla on erilaiset kriteerit. (Balance Consulting)

Viitteelliset normiarvot	
Heikko	alle 3%
Tyydyttävä	6-10%
Hyvä	10-15%
Erinomainen	yli 15%

Taulukko 6: Sijoitetun pääoman tuotto prosenttiin viitteelliset normiarvot (Balance Consulting)

4.3.3 Oman pääoman tuotto prosentti

Pitkän aikavälin kannattavuustarkasteluissa korostuu yrityksen kyky tuottaa omaa pääomaa. Tunnusluku mittaa yrityksen kykyä tuottaa lisäarvoa omistajien yritykseen sijoittamalle pääomalle (Yritystutkimus Ry 2011, 65). Velkaantuneisuus ja yrityksen nopea kasvu vaikuttavat yrityksen oman pääoman tuotto prosenttiin laskien sitä voimakkaasti. Tuloksen pienentymisen myötä yrityksen verojen osuus yrityksen tuloksesta pienenee ja heikentää yritykselle syntyvää kokonaisvaikutteista nettotulosta. Yrityksen kasvun tavoitteena on saada yritys ja omistaja vaurastumaan pitkällä aikavälillä, joten yrityksen nettotuloksen mahdollinen lasku jää lähtökohtaisesti tilapäiseksi laskuksi. Oman pääoman tuotto prosenttiin tavoitetaso määräytyy yrityksen omistajan tavoitevaatimuksen mukaisesti. Tunnusluvun osoittaja saadaan selvälle kun kokonais- ja sijoitetun pääoman tuotto prosentista jätetään rahoituskulut sekä verot viralliseen muotoon, kuten ne on merkattu yrityksen viralliseen tuloslaskelmaankin. Kun nettotulos yrityksessä on positiivinen suunnitelmapoistojen jälkeen, se merkitsee yrityksessä toimivan omistajan varautumista. Luvun nimittäjään tulee taseen keskimääräinen oma pääoma, jonka löytää yrityksen virallisesta taselaskelmasta, johon lisätään yrityksen poistoero ja vapaaehtoiset varaukset, jos yrityksellä on sellaisia. (Lehtonen 2002, 320-321.) Oman pääoman tuotto prosentille on annettu viitteelliset normiarvot, jotka ovat esitetty taulukossa 7.

$$\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oikaistu oma pääoma tilikaudella}} \times 100 = \text{Oman pääoman tuotto prosentti}$$

(Lehtonen 2002, 320-321.)

Viitteelliset normiarvot	
Heikko	alle 5%
Välttävä	5-10%
Tyydyttävä	10-15%
Hyvä	15-20%
Erinomainen	yli 20%

Taulukko 7: Oman pääoman tuottoprosentin viitteelliset normiarvot (Balance Consulting)

4.3.4 Myyntikateprosentti ja myyntikate

Myyntikatetta käytetään tunnuslukuna paljon kauppaliikkeissä, tukku- ja vähittäiskaupassa. Myyntikate kuvastaa kuinka hyvin tai huonosti yrityksen muuttuvat kulut on saatu katetuksi, kuinka paljon rahaa jää kiinteiden kulujen katteeksi. Myyntikatetta ei ole tuloslaskelmassa suoraan, mutta usein miten se on laskettavissa sieltä.

$$\frac{\text{Liikevaihto}}{\text{Muuttuvat kulut}} = \text{Myyntikate}$$

(Lehtonen 2002, 316.)

Myyntikateprosentti kertoo, kuinka paljon rahaa myydyn tuotteen katteesta jää kulujen kattamiseksi. (Lehtonen 2002, 316.)

$$\frac{\text{Myyntikate}}{\text{Liikevaihto}} \times 100 = \text{Myyntikateprosentti}$$

(Lehtonen 2002, 316.)

4.3.5 Nettotulosprosentti

Nettotulosprosentti käy yrityksen pitkäaikaiseen, sekä lyhytaikaiseen tarkasteluun. Tunnusluku kuvastaa yrityksen varsinaisen liiketoiminnan onnistumista huomioon ottaen yrityksen rahoituserät. Nettotulosprosentti on positiivinen, jos yritys on kannattava. Kun yrityksen netto-

tulos on suunnitelman mukaisten poistojen kanssa laskettu positiiviseksi, tuottaa se tulevaisuudessa varallisuutta yritykselle ja omistajalle. Parhaimmillaan yrityksen nettotulosprosentti voi olla yli 20 prosenttia. Jos tunnusluku on yrityksellä neljästä viiteen prosenttiin, yrityksen nettotulosprosentti on hyvä, sillä se ylittää kansantalouden tavanomaisen reaalisen kasvuvauhdin. (Lehtonen 2002, 318.)

$$\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100 = \text{Nettotulosprosentti}$$

(Lehtonen 2002, 318.)

4.4 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Vakavaraisuuden tunnusluvut mittaavat yrityksen kykyä selviytyä velvoitteistaan pitkällä ja keskipitkällä aikavälillä eli vuotta pidemmällä aikavälillä (Seppänen 2011, 85-87). Yrityksen vakavaraisuus ja rahoituksellinen joustavuus muodostuu operatiivisesta riskistä ja rahoitusriskistä. Yrityksen kyky toimia kannattavasti ja luoda kassavirtaa antaa perustan vakavaraisuuden analysoinnille. Esimerkiksi yritykset, joilla kassavirta on alhainen tai vaihtelee suuresti, kuuluu korkean operatiivisen riskin piiriin, joka kertoo siitä, että se on vaikeasti ennakoitavissa ja he ottavat vähemmän rahoitusriskiä. Yrityksellä on huomattavasti pienempi riski ajautua maksuvaikeuksiin mitä korkeampi, vakaampi ja ennakoitavissa yrityksen kannattavuus on. On kuitenkin hyvä tiedostaa, että hyvän vakavaraisuuden ja likviditeetin seurauksena yleensä pääoman tuottoaste on taas alhainen. Pääomat ovat siis tehottomasti käytössä. (Seppänen 2011, 82-83.)

4.4.1 Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta yrityksessä, sekä yrityksen kykyä selviytyä pitkän aikavälin sitoumuksista ja yrityksen kykyä sietää tappiota (Yritystutkimus Ry 2011, 66). Omavaraisuusasteen tulisi olla yrityksessä vähintään kolmekymmentä prosenttia, ala ja toimiala huomioon ottaen. Jos yrityksen omavaraisuusaste on negatiivinen, yritys ei ole kykenevä kattamaan vierasta pääomaa yrityksen omaisuudella, eli yritys on ylivelkaantunut. Koska yrityksen johdon ja omistajien riskinottohalu vaihtelee henkilöittäin, on yrityksen omavaraisuuden taso viime kädessä yritys- ja rahoittajakohtainen kysymys. (Lehtonen 2002, 326-327.) Omavaraisuusasteen laskemiseen tarvitaan oikaistu oma pääoma, joka muodostuu taseen omasta

pääomasta, vapaaehtoisista varauksista, poistoeron veroselalla vähennettynä ja oman pääoman ehtoiset pääomalainat osittain. Omat varat jaetaan oikaistun taseen loppusummalla, josta vähennetään saadut ennakkomaksut. (Balance Consulting)

$$\frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{(\text{Oikaistu taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakkomaksut})} \times 100 = \text{Omavaraisuusaste}$$

(Lehtonen 2002, 326-327.)

4.4.2 Velkaantumisaste

Velkaantumisaste on tunnusluku, joka kuvastaa yrityksen velkaantuneisuutta. Tunnusluvulla kuvataan luottojen suhdetta yrityksen tuloihin. Osoittajassa käytettävä korollisen vieraan pääoman käyttö perustuu siihen, että yrityksen velkaantumisaste on riippumaton lyhytaikaisten, normaalisti korottomien velkojen vaihtelusta. Velkaantumisasteen tavoitearvo on kahden ja kolmen välillä tai pienempi, alle kaksi on velkaantumisasteena hyvä. (Lehtonen 2002, 327.)

$$\frac{(\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakkomaksut})}{\text{Oikaistu oma pääoma}} \times 100 = \text{Velkaantumisaste}$$

(Lehtonen 2002, 327.)

4.4.3 Maksuvalmiussuhde (Quick Ratio)

Maksuvalmiussuhde kuvastaa yrityksen kykyä suoriutua lyhytaikaisista maksuvelvoitteista, eli alle vuoden sisällä maksettavista veloista ja velvoitteista likvidivarojen avulla. Maksuvalmiussuhteella on tarkoitus tarkastella sitä, että kattaako yrityksen kassassa oleva omaisuus tulossa olevien velkojen määrän. Velkoihin lasketaan mukaan yrityksen pitkäaikaisista veloista olevat seuraavan vuoden lyhennykset. Maksuvalmiussuhteen tavoite arvo on vähintään yksi, jotta yrityksen kaikki lyhytaikainen velka voitaisiin maksaa vaadittaessa takaisin välittömästi. (Lehtonen 2002, 323; Seppänen 2011, 87.)

$$\frac{(\text{Rahoitusomaisuus} - \text{Saamiset})}{(\text{Lyhyt aikainen vieras pääoma} - \text{Lyhyt aikaiset saadut ennakkomaksut})} = \text{Quickratio}$$

(Lehtonen 2002, 323.)

5 Tunnuslukujen vertailu

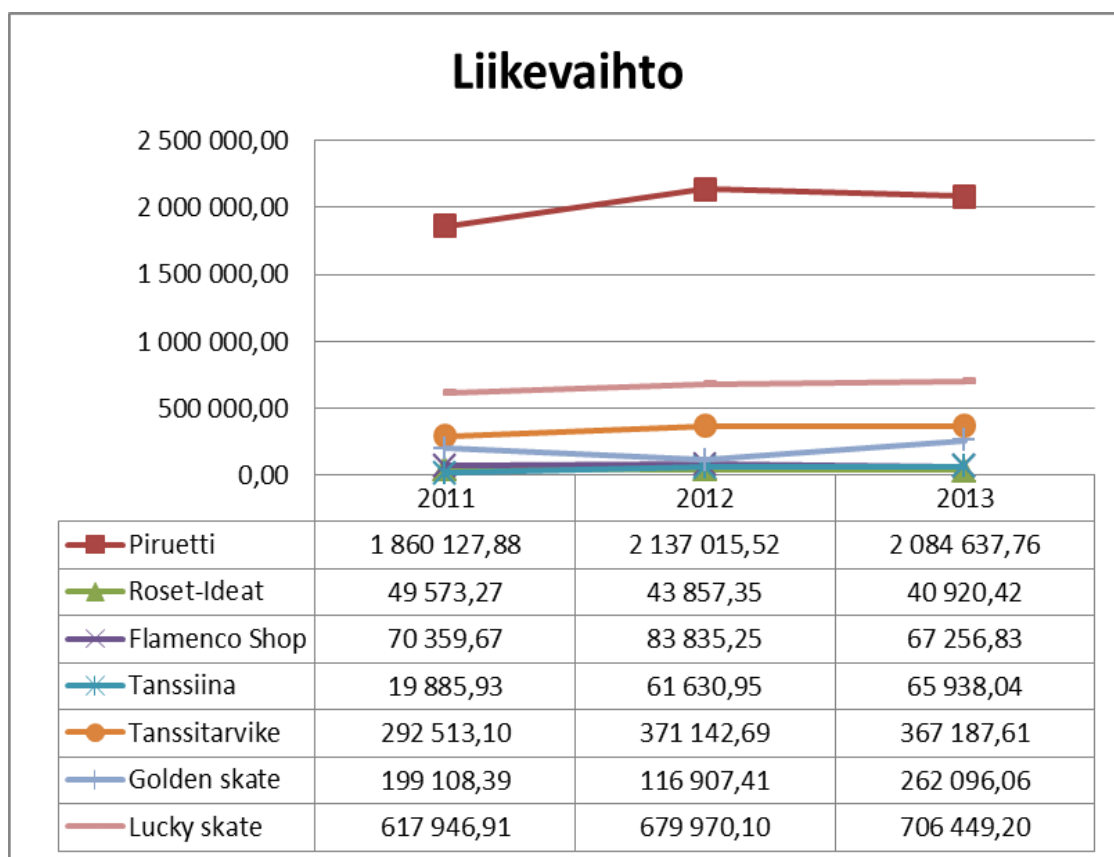
Toimialan kannattavuuden tutkimiseksi laskettiin seitsemän valikoidun yrityksen tilinpäätöstiedot yhteen, joiden perustella laskettiin kappaleessa 4. esitetyt tunnusluvut. Tunnusluvut laskettiin myös yritysکوhtaisesti tarkempaa tarkastelua varten. Tunnusluvut laskettiin vuosilta 2010-2013, mutta osalla yrityksillä oli tarjolla vain 2011-2013 tilinpäätöstiedot, tämä on otettu huomioon tunnuslukuja laskettaessa. Toimialalla on vuosittaista vaihtelevuutta, joka vaikeuttaa analyysin tekoa ja tarkkuutta. Pidemmän aikavälin vertailu antaisi varmemman tuloksen analyysistä. Tunnusluvut keskittyvät kasvun, kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuihin.

5.1 Kasvun tunnusluvut

Taulukko 8: Toimialan liikevaihto 2011-2013

Liikevaihtoa vertaillaessa tutkitaan, mihin suuntaan liikevaihto on kehittymässä. Vertailujak-
solta on jätetty vuosi 2010, koska kaikilta yrityksiltä ei löydy tältä vuodelta tilinpäätöstietoja.
Vertailujaksona 2011-2013 liikevaihto on kasvanut toimialalla joka vuosi, mikä viittaa kannat-
tavaan liiketoimintaan (Taulukko 8). Vuonna 2013 kehitys ei ole ollut yhtä suurta kuin 2012,
mutta suunta on silti kasvava.

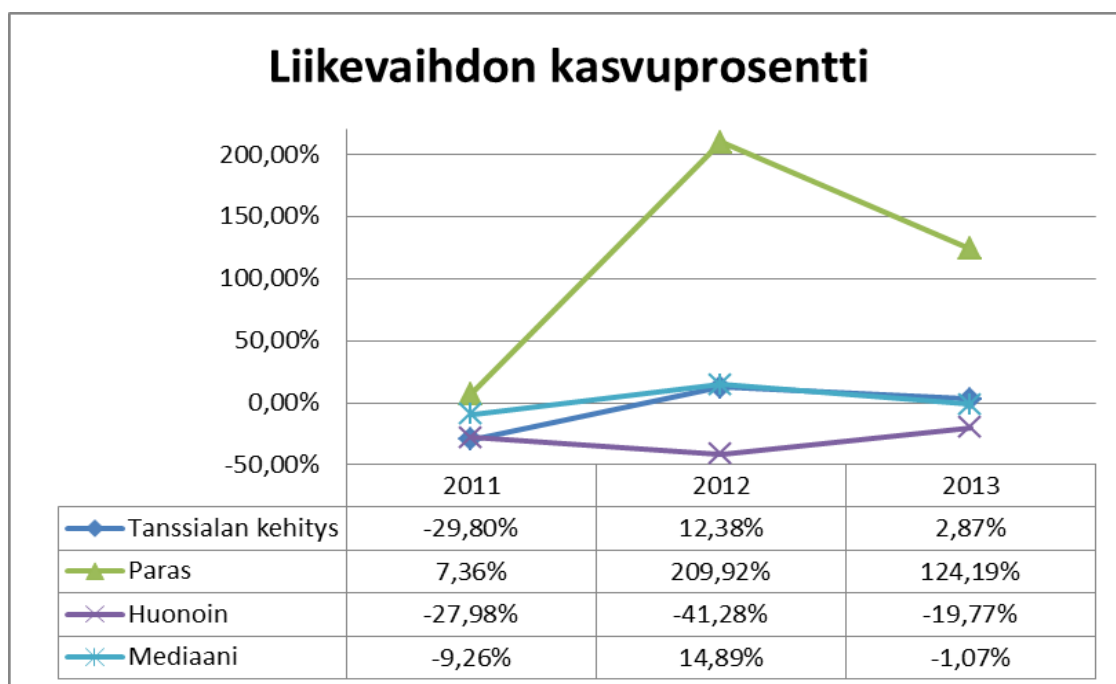

Taulukko 9: Yrityskohtainen liikevaihto 2011-2013

Suurimmalla osalla yrityksistä on liikevaihto kasvanut vertailujakson aikana (Taulukko 9). Yri-
tykset, joilla liikevaihdon kehitys on ollut laskevaa vertailujakson aikana, ovat Roset-Ideat Oy
ja Flamenco Shop Oy. Flamenco-Shop Oy:n myyntikateprosentti on kuitenkin ollut vertailujak-
son aikana nouseva, joka viittaa tuotteiden hintojen nousuun, minkä seurauksena asiakkaat
ovat saattaneet siirtyä kilpaileville yrityksille. Roset-Ideat Oy:n myyntikateprosentti on taas
ollut laskeva, joka selittää liikevaihdon laskun. Toinen selittävä tekijä liikevaihdon laskuun
voi olla markkinaosuuden menettäminen kilpaileville yrityksille. Vertailujakson kehityksen
perusteella tanssitarvikkeiden myynti on kasvanut.

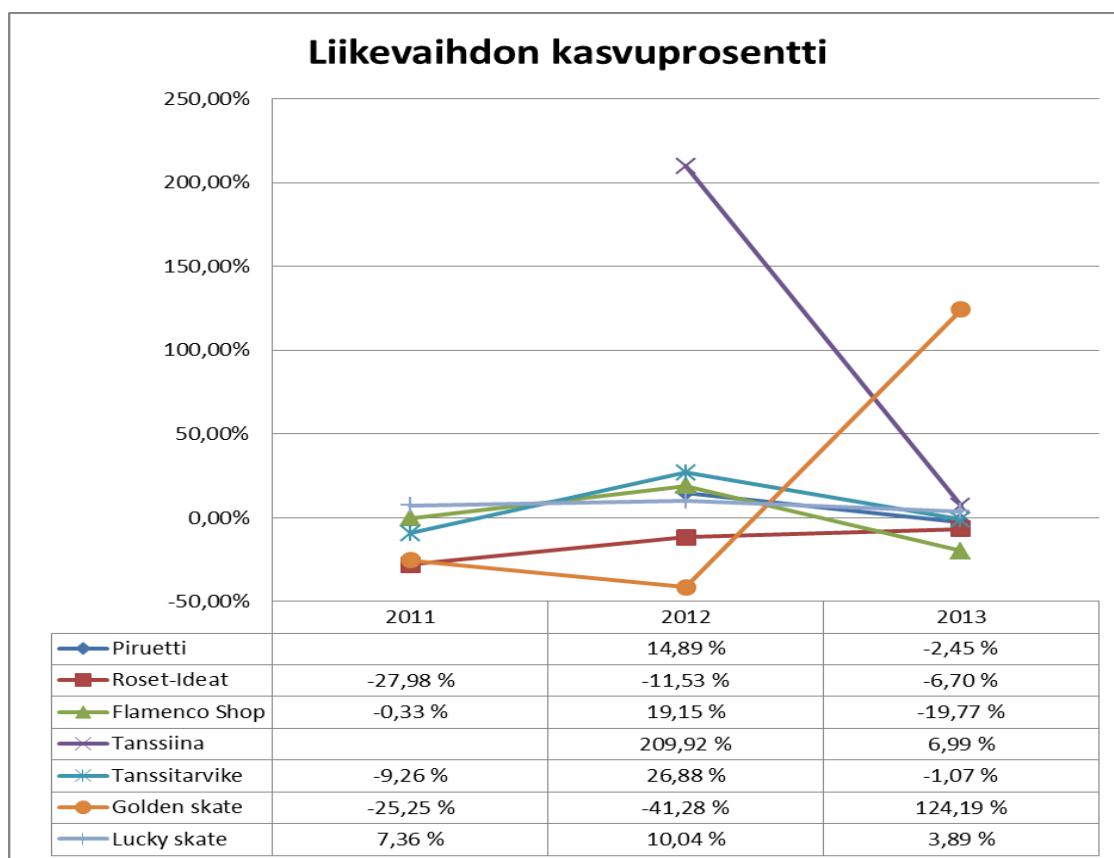
Liikevaihdon kasvuprosentti kuvastaa yrityksen liiketoiminnallista kasvunkehitystä. Tunnuslu-
vun avulla voidaan tarkastella yrityksen menestystä myynnin kannalta. Yritysten liikevaihto
koostuu tuote- ja palvelutarjonnasta saaduista myyntituloista. Liikevaihdon kasvuun on useita

tekijöitä, joista yleisimpiä ovat myyntimäärän kasvu tai hintojen nosto. Liikevaihdon kasvulle ei ole ohjeellista normiarvoa, mutta minimin kasvulle asettaa vuotuinen inflaatio. Mikäli kasvu ei ylitä vuosittaista inflaatiota, ei synny reaalista kasvua. (Balance Consulting). Vuonna 2011 on inflaatio ollut 3,4 %, jonka jälkeen se on lähtenyt supistumaan ja vuonna 2012 oli enää 2,8 % ja vuonna 2013 1,5 % (Tilastokeskus 2015).

Taulukko 10: Toimialan liikevaihdon kasvuprosentti 2011-2013

Vertailujakson aikana liikevaihdon kasvuprosentti on ollut kasvava, vaikka kehitys ei ole ollut tasaista. Suurin kasvu on tapahtunut vuonna 2012 (Taulukko 10). Tämä perusteella voidaan todeta, että toiminta on kasvussa ja kun kasvuprosentista vähennetään inflaatioprosentti jää prosentti vieläkin positiiviseksi.

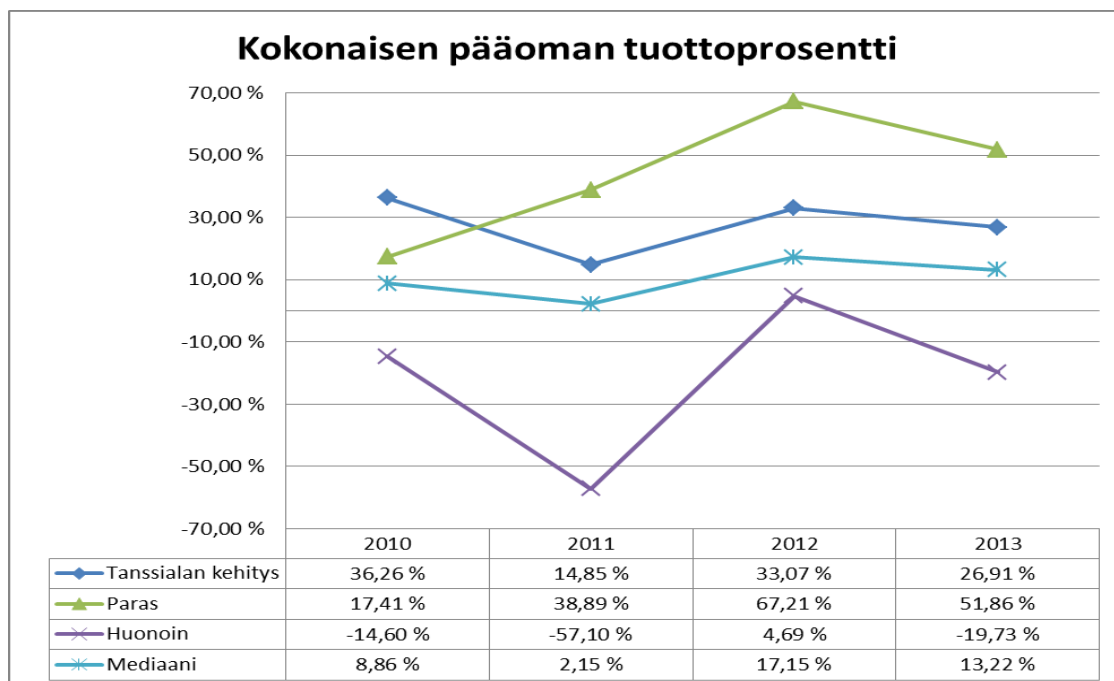

Taulukko 11: Yrityskohtainen liikevaihdon kasvuprosentti 2011-2013

Liikevaihdon kasvuprosentti on ollut vaihtelevaa yrityksillä, mutta suurimmalla osalla yrityksistä vuosien 2011-2012 välillä kasvuprosentti on noussut ja vuonna 2013 se on laskenut (Taulukko 11).

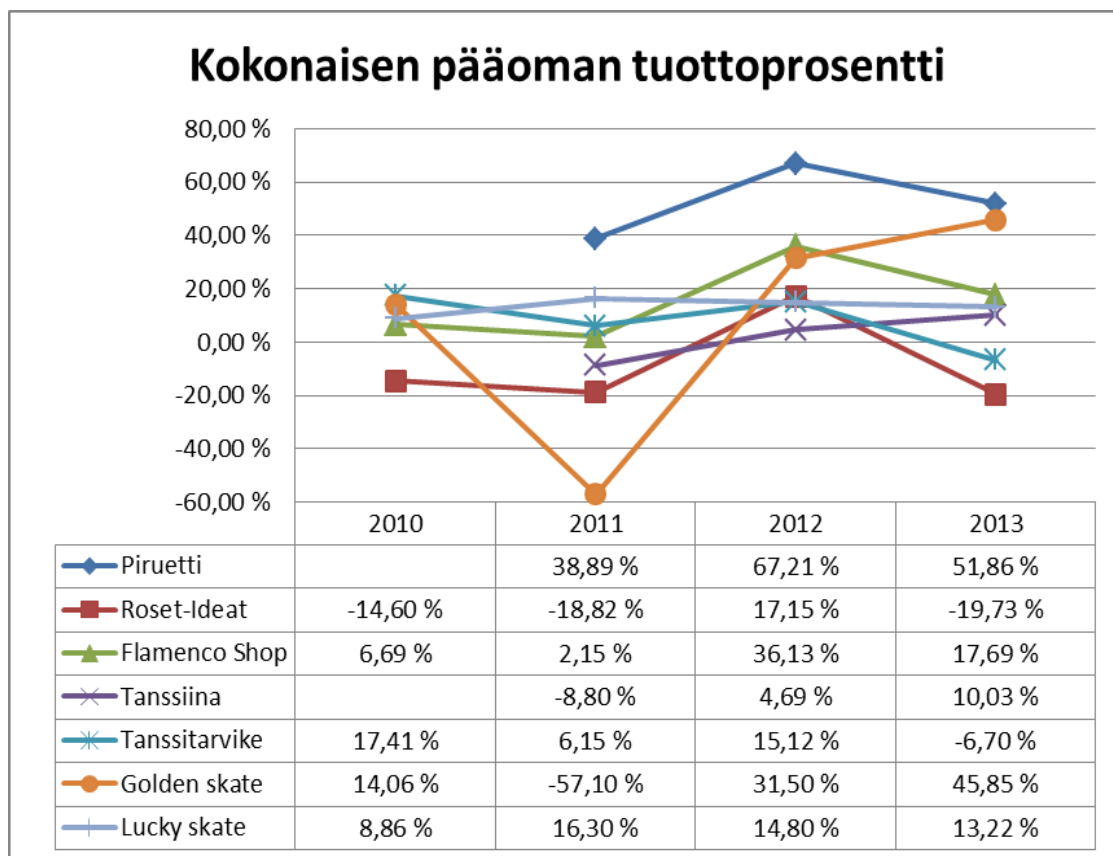
5.2 Kannattavuuden tunnusluvut

5.2.1 Kokonaispääoman tuotto prosentti

Taulukko 12: Toimialan kokonaispääoman tuotto prosentti 2010-2013

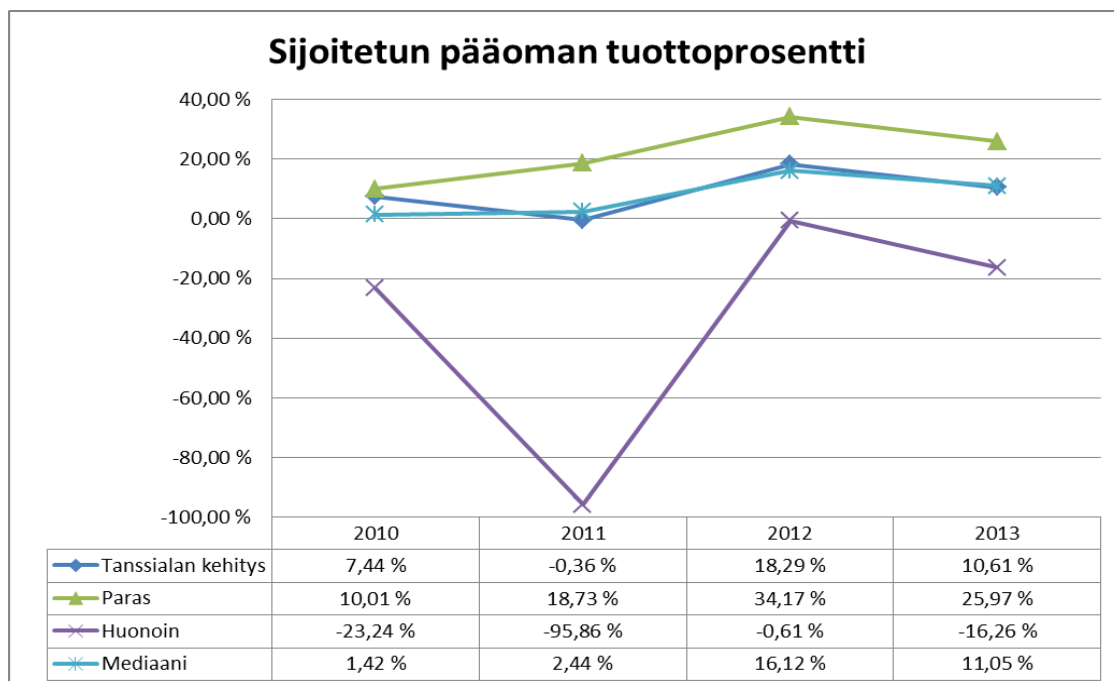
Vertailujakson aikana tanssialan yrityksillä on pääomantuotto prosentti yli kymmene prosenttia vertailujakson aikana, joka viittaa hyvään tuotto prosenttiin (Taulukko 12). Vuonna 2011 on kokonaispääoman tuotto prosentti kuitenkin laskenut selvästi ja tanssialan mediaani on tippunut alle 5 prosenttiin, joka kertoo huonosta sijoitetun pääoman tuotto prosentista. Tanssialan kokonaispääoman tuotto prosentti on laskenut vuonna 2011 verrattuna vuosiin 2010, 2012 ja 2013, koska tanssialan liikevoitto suhtautettuna taseen vastattavaan on laskenut, kun taas tanssialan vastattavaa on noussut. Tanssialan vastattavaa on noussut, koska omapääoma ja vieraspääoma on noussut noin 500 000 verrattuna edellisvuoteen, kun taas liikevoitto on laskenut noin 116 000. Kuitenkin vuonna 2012 tuotto prosentti taas noussut, mutta ei samalle tasolle kuin vuonna 2010. Vuonna 2013 on pääomantuotto prosentti taas kääntynyt laskuun.

Taulukko 13: Yrityskohtainen kokonaispääoman tuottoprosentti 2010-2013

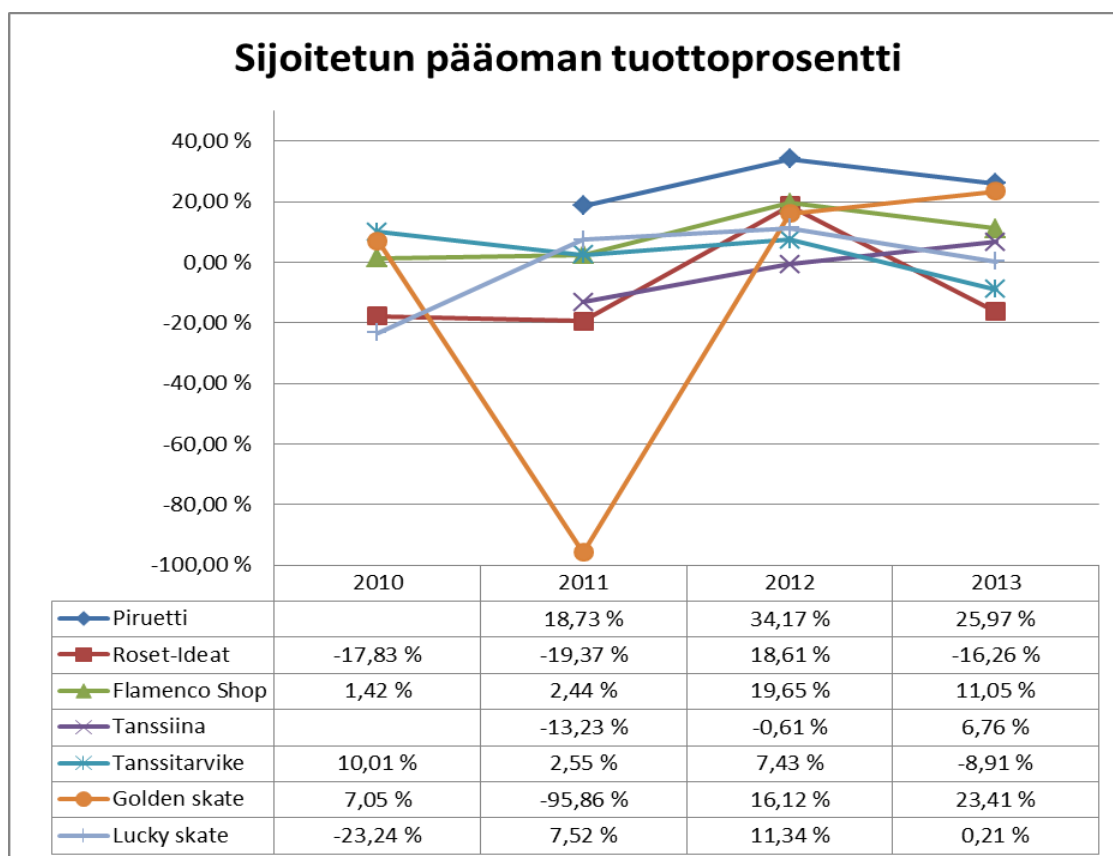
Taulukossa 12 nähdään jokaisen yrityksen kokonaisen pääoman tuottoprosentti. Osakeyhtiöiltä Tanssiina ja Piruetti ei voitu laskea kokonaisen pääoman tuottoprosenttia vuodelta 2010, koska yritysten tilipäätöstietoja ei löytynyt kyseiseltä vuodelta. Piruetti Oy:llä on yrityksistä suurin kokonaisen pääoman tuottoprosentti ja Roset-Ideat Oy: llä on yritysvertailussa huonoin kokonaisen pääoman tuottoprosentti. Roset-Ideat Oy:n kokonaisen pääoman tuottoprosentti on pääasiassa negatiivinen vertailujaksolla, joka johtuu siitä että yrityksen tuotot eivät pysty kattamaan yrityksen vierasta pääomaa, eli yrityksellä on paljon velkaa suhteessa tuloihin. Vuonna 2012 Roset-Ideat Oy on tehnyt positiivisen tuloksen, joka näkyy myös yrityksen kokonaisen pääoman tuottoprosentissa. Yritykset, jotka poikkeavat yleisestä linjasta ovat Tanssiina Oy ja Lucky Skate Oy. Tanssiina Oy:n kokonaisen pääoman tuottoprosentti on kasvanut tasaisesti jokaisena vuonna. Vuonna 2010 tulos on ollut negatiivinen ja vuosina 2011,2012 ja 2013 on tulos ollut positiivinen, mutta tulos on noussut vakaasti (Taulukko 13). Lucky skate Oy:n kokonaisen pääoman tuottoprosentti on hyvin tasainen tarkastelujakson aikana, mutta poikkeavasti tuottoprosentti ei ole laskenut vuonna 2011, jolloin muilla yrityksillä on tapahtunut selkeä lasku. Vuonna 2012 muiden yritysten tuottoprosentti on noussut, kun taas Lucky Skate Oy:n tuottoprosentti on kääntynyt lievään laskuun. Yrityksen taseen vastattavaa on pysynyt samana suhteessa liikevoittoon, joka selittää tasaisen kokonaispääoman tuottoprosentin.

5.2.2 Sijoitetun pääoman tuotto prosentti

Taulukko 14: Toimialan sijoitetun pääoman tuotto prosentti 2010-2013

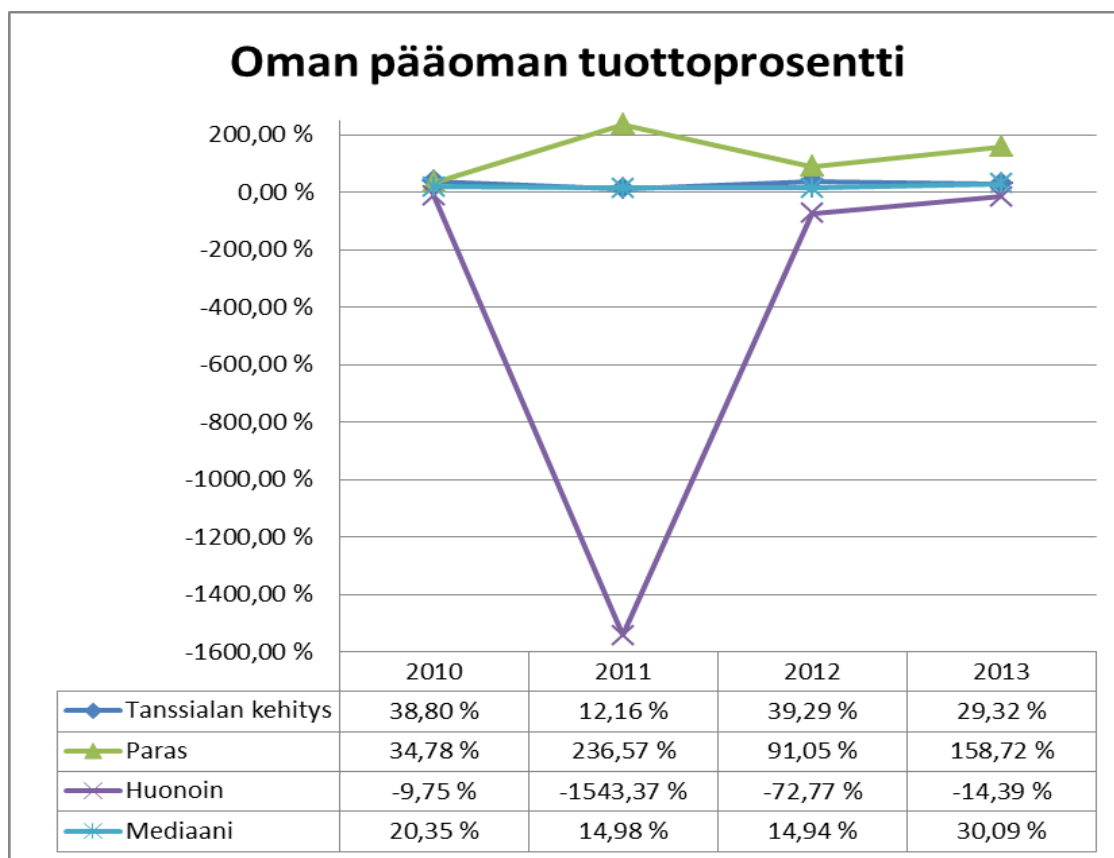
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti kuvastaa yrityksen suhteellista kannattavuutta ja kuvastaa yrityksen sijoitetusta pääomasta saatuja tuottoja. Sijoitetusta pääomasta saatuja tuottoja ovat korko-, osaketuotot ja arvonnousut. Tanssialan sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut vuonna 2012 korkeimmillaan (Taulukko 14). Tanssiala oli kehitykseltään negatiivinen vuonna 2011, koska vuoden 2011 liike tulos ei kyennyt kattamaan vuoden veroja eikä muita alan rahoituskuluja, jolloin sijoitetun pääomantuo tto prosentti on mennyt alle positiivisen rajan. Muina vuonna tanssiala on pysynyt positiivisena, ja pysynyt tyydyttävän ja hyvän rajamailla, paitsi vuonna 2012 jolloin luku oli erinomainen.

Taulukko 15: Yrityskohtainen sijoitetun pääoman tuottoprosentti 2010-2013

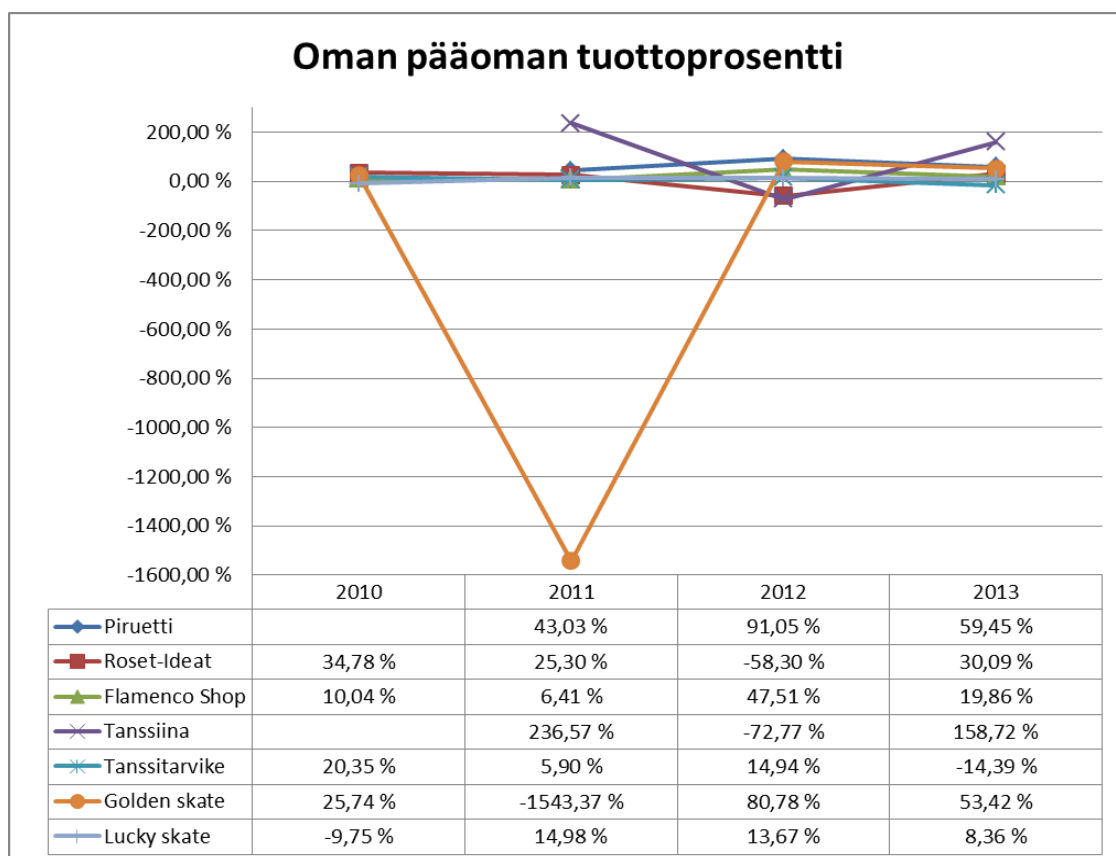
Tanssinalan yrityksistä Piruetti Oy:llä on ollut paras sijoitetun pääoman tuottoprosentti vertailujakson aikana. Piruetti Oy:n liikevoitto on suhteessa ollut korkeampi, kuin yrityksen rahoituskulut ja verokulut (Taulukko 15). Heikoin sijoitetun pääoman tuottoprosentti oli Golden Skate Oy:llä vuonna 2011, jolloin luku oli -95,86 prosenttia. Luku oli laskenut raskaasti verrattuna edellisvuoteen. Lasku johtui yrityksen suuresta liiketappiosta. Flamenco Shopilla 2010 ja 2011 tunnusluku oli heikon rajamailla, kunnes vuonna 2012 yrityksen sijoitetun pääoman tuottoprosentti nousi 19,65 prosenttiin, koska yrityksen liikevoitto oli noussut yli 9000 eurolla verrattuna vuoteen 2011.

5.2.3 Oman pääoman tuottoprosentti

Taulukko 16: Toimialan oman pääoman tuottoprosentti 2010-2013

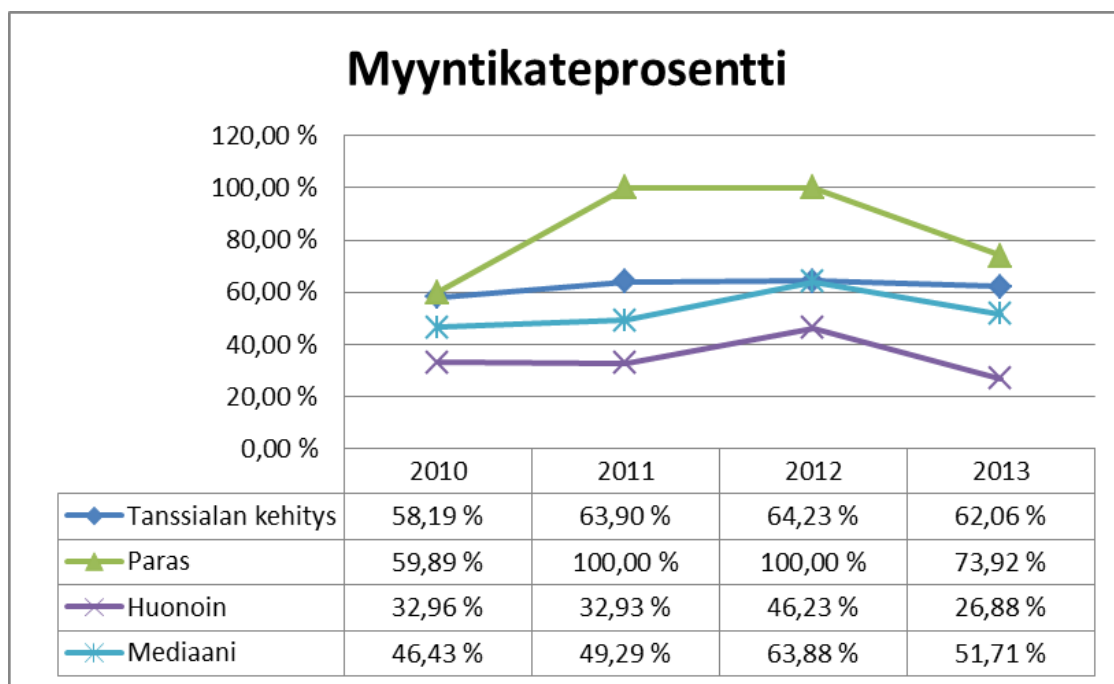
Pitkän aikavälin kannattavuuden tarkasteluissa korostuu yrityksen kyky tuottaa omaa pääomaa. Tunnusluku mittaa kuinka paljon lisäarvoa yritys pystyy tuottamaan sijoitetulle pääomalle. Tuottotaso määräytyy pitkälti yrityksen omistajien asettamien tavoitteiden mukaan, mutta on olemassa yleisiä normiarvoja lukujen vertailemiseksi. Tanssinalalla oman pääoman tuottoprosentti liikkuu noin 12-29% välillä (Taulukko16), joka kertoo alan kannattavuudesta ja kyvystä tuottaa omaa pääomaa. Oman pääoman tuottoprosentti on laskenut vuosina 2011 ja 2012 tilapäisesti ja noussut takaisin vuonna 2013.

Taulukko 17: Yrityskohtainen oman pääoman tuottoprosentti 2010-2013

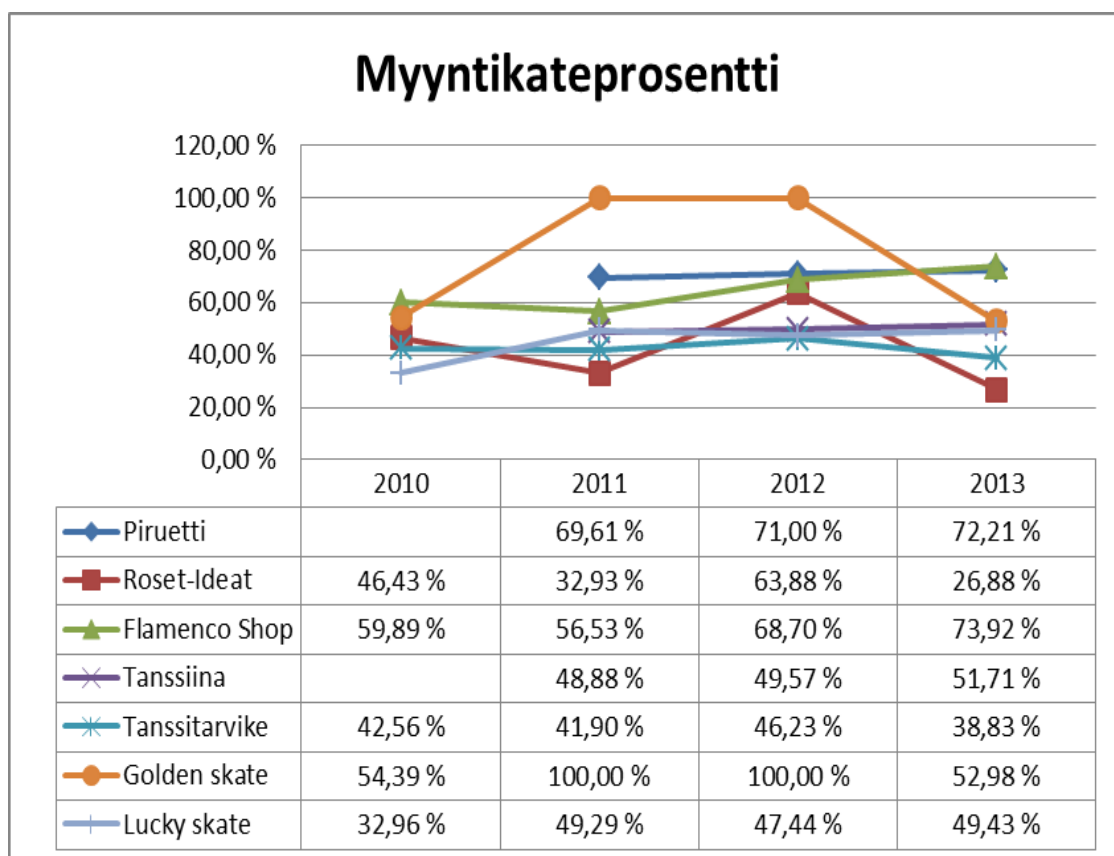
Yritysten mediaani arvo vuonna 2010 oli 20,35 %. Alle mediaaniarvon jäi kaksi yritystä vuonna 2010, jotka oli Flamenco Shop Oy ja Lucky Skate Oy. Näiden yritysten heikko oman pääoman tuottoprosentti johtui yritysten heikosta tai tappiollisesta tilikaudesta. Flamenco Shop Oy:n liikevoitto oli hieman yli tuhat euroa ja, kun taas Lucky Skate Oy:n liikevoitto oli negatiivinen, tämän takia yrityksen oman pääoman tuottoprosentti oli negatiivinen myös. Mediaani arvon yläpuolelle vuonna 2010 ylti Roset-Ideat Oy ja Golden Skate Oy. Näiden kahden yrityksen liikevoitto oli korkeampi, kuin muilla yrityksillä suhteutettuna yritysten omiin pääomiin yhteensä. Vuonna 2011 kaksi heikointa oman pääoman tuottoprosenttia oli yrityksillä Golden Skate Oy, joka oli -1543,37 % ja Tanssitarvike Oy, jonka oman pääoman tuottoprosentti oli 5,90 % (Taulukko 17). Golden Skate Oy:n negatiivinen pääoman tuottoprosentti johtuu suuresta tappiollisesta tuloksesta. Tanssitarvike Oy:n tuottoprosentti johtui heikoista positiivisesta liikevoitosta.

5.2.4 Myyntikateprosentti

Taulukko 18: Toimialan myyntikateprosentti 2010-2013

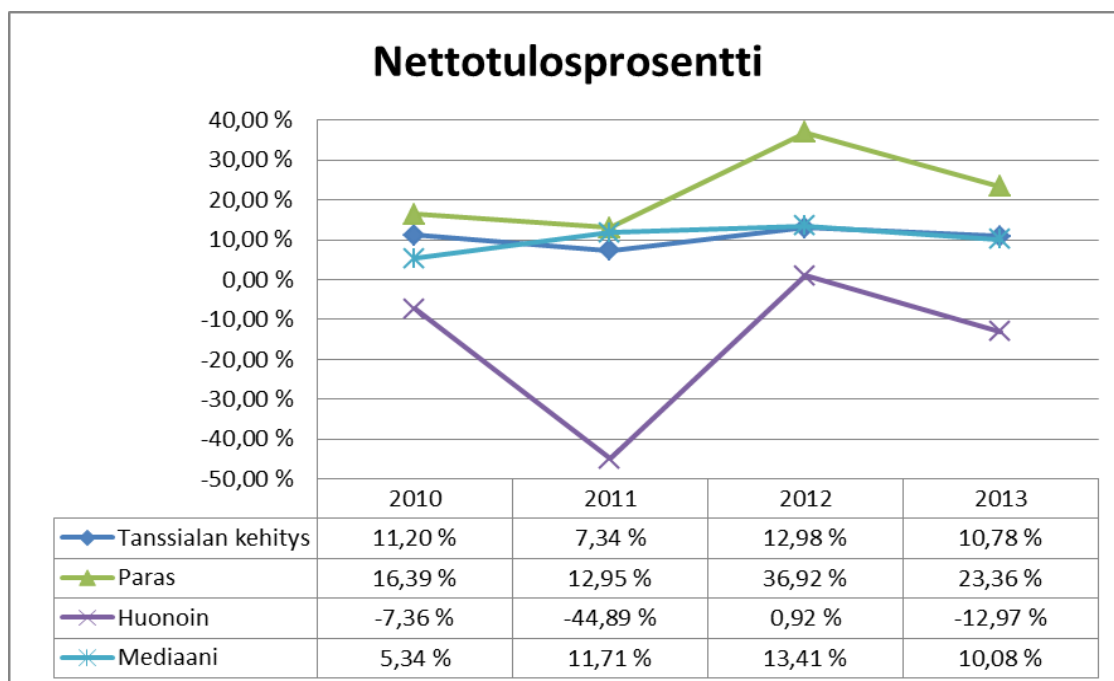
Myyntikateprosentti kertoo, kuinka paljon rahaa myydyn tuotteen katteesta jää kulujen kattamiseksi. Vuonna 2010 on myyntikateprosentti ollut alhaimmillaan vertailujakson aikana, jolloin myyntikateprosentti ollut noin 58 % (Taulukko 18). Vuosina 2011-2013 on myyntikateprosentti noussut yli 62 %, joka viittaa siihen, että tanssinalalla myyntikatteet ovat nousseet. Vuosina 2010 ja 2013 myyntikateprosenttiin on vaikuttanut varastojen muutos, joka on ollut negatiivinen, mikä on osittain aiheuttanut laskun myyntikateprosenttiin. Vuoden 2010 ostojen suhde myyntiin oli korkeampi, kuin vuonna 2011. Tämän takia vuoden 2011 myyntikateprosentti oli korkeampi, kuin vuonna 2010. Vuosien 2012 ja 2013 myyntikateprosentin muutoksen selittää yli 65000 ero varastojen muutoksessa. Vuonna 2012 varastojen muutos oli 37000, kun taas vuonna 2013 luku oli -28000.

Taulukko 19: Yrityskohtainen myyntikateprosentti 2010-2013

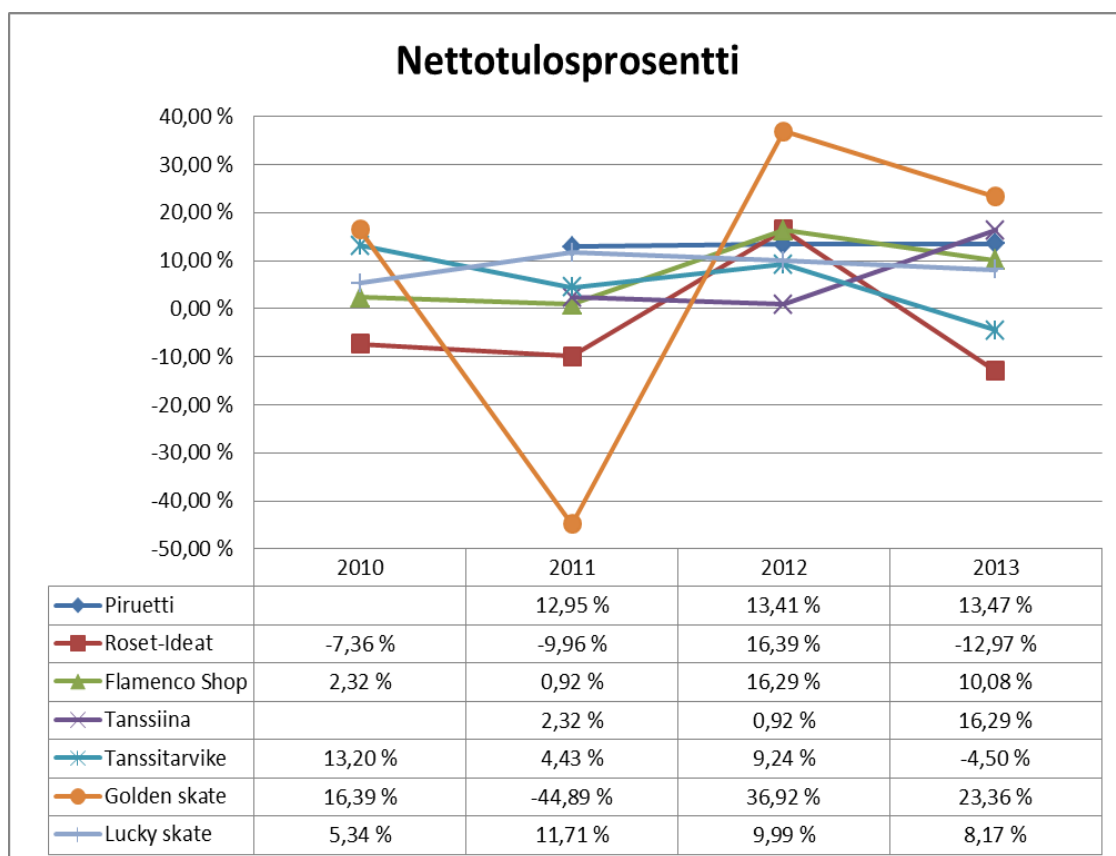
Myyntikateprosenttia tarkkaillessa Golden Skate Oy:n vuosien 2011 ja 2012 100 % myyntikateprosentti oli korkein, koko tarkkailujaksossa. Luku on tasan 100 %, koska yrityksellä ei ole ollut vuonna 2011, sekä 2012 ainuttakaan ostoa. Vuonna 2013 Golden Skate Oy:n oli ostanut tuotteita, jolloin myyntikateprosentti oli laskenut 52,98 prosenttiin (Taulukko 19). Tasaisemmin noussut yritys on Piruetti Oy, joka on nostanut myyntikateprosenttiaan noin 1,3 prosentilla per vuosi. Vuonna 2011 melkein kaikki yrityksillä laski myyntikateprosentti paitsi Golden Skate Oy:llä, sekä Lucky Skate Oy:llä. Vuonna 2013 korkein myyntikateprosentti oli Flamenco Shop Oy:llä, joka oli 73,92 prosenttia, kun taas matalin myyntikateprosentti oli Roset-Ideat Oy:llä.

5.2.5 Nettotulosprosentti

Taulukko 20: Toimialan nettotulosprosentti 2010-2013

Nettotulosprosentti käy yrityksen pitkäaikaiseen, sekä lyhytaikaiseen tarkasteluun ja mikäli nettotulosprosentti on positiivinen, on yritys kannattava. Tanssialan nettotulosprosentti on vertailujakson aikana positiivinen, joka viittaa siihen, että ala on kannattava ja ala on kasvava. Vuonna 2011 nettotulosprosentti on laskenut, koska liikevaihto on pysynyt samana, mutta liikevoitto on laskenut huomattavasti. Parhaimmillaan nettotulosprosentti on ollut vuonna 2012, jolloin se on ollut 12,98 % (Taulukko 20).

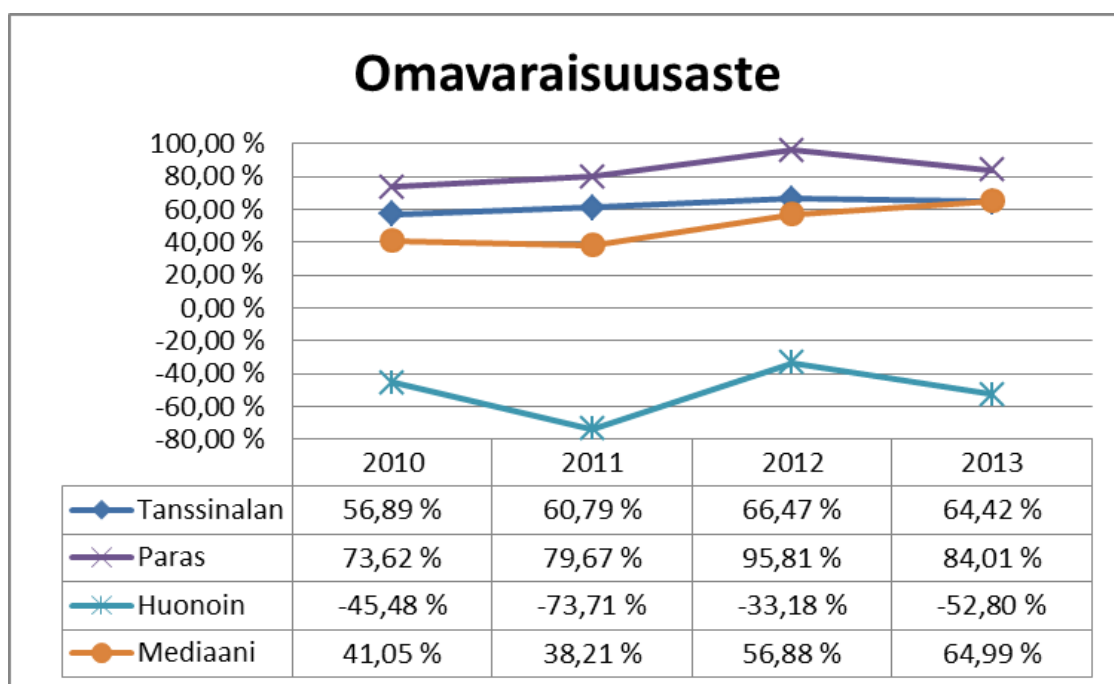

Taulukko 21: Yrityskohtainen nettotulosprosentti 2010-2013

Ysityksistä Roset-Ideat Oy:n nettotulosprosentti on kaikista heikoin ja kolmena vuotena negatiivinen vertailujakson aikana. Tämä kertoo siitä, ettei yritys ole kannattava, vaikka vuonna 2012 nettotulosprosentti on ollut positiivinen (Taulukko 21). Piruetti Oy ja Lucky Skate Oy on tehnyt yritysvertailussa tasaisimmat nettotulosprosentit. Yrityksiä vertaillessa on vaikea havainnoida mitään yhtenäistä trendiä.

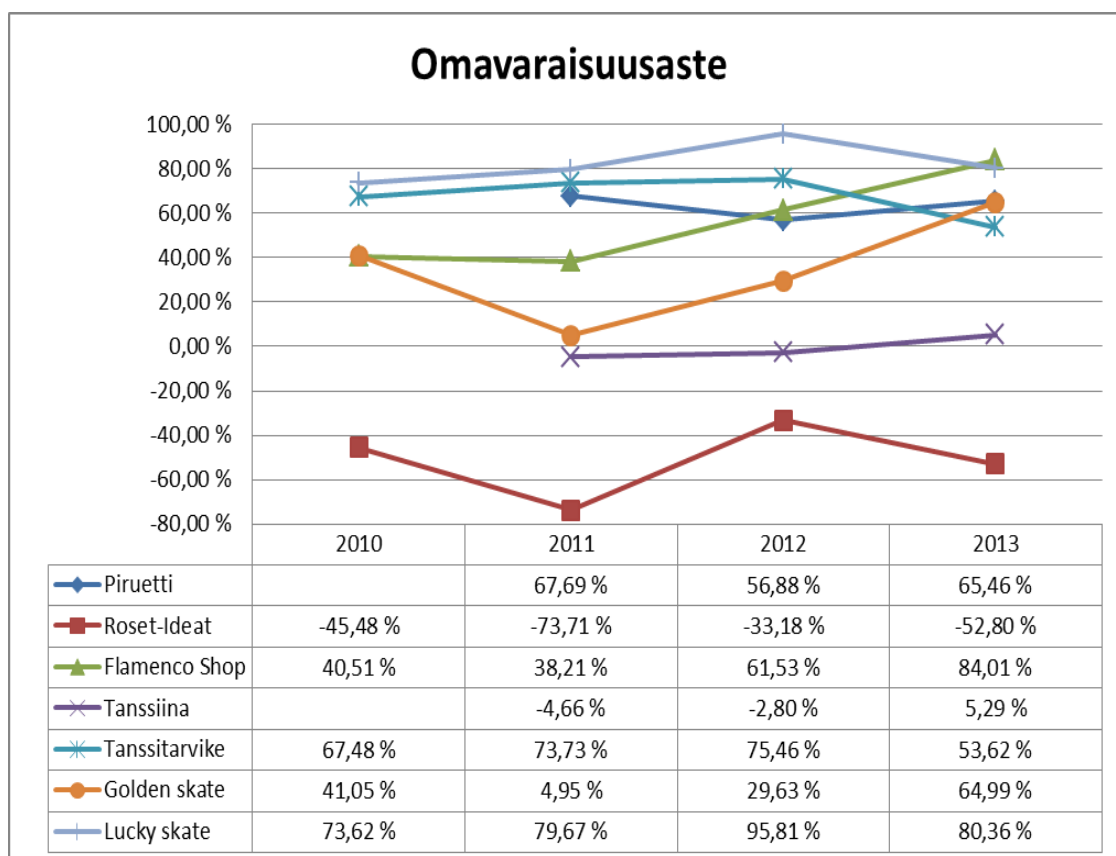
5.3 Vakavaraisuuden tunnusluvut

5.3.1 Omavaraisuusaste

Taulukko 22: Toimialan omavaraisuusaste 2010-2013

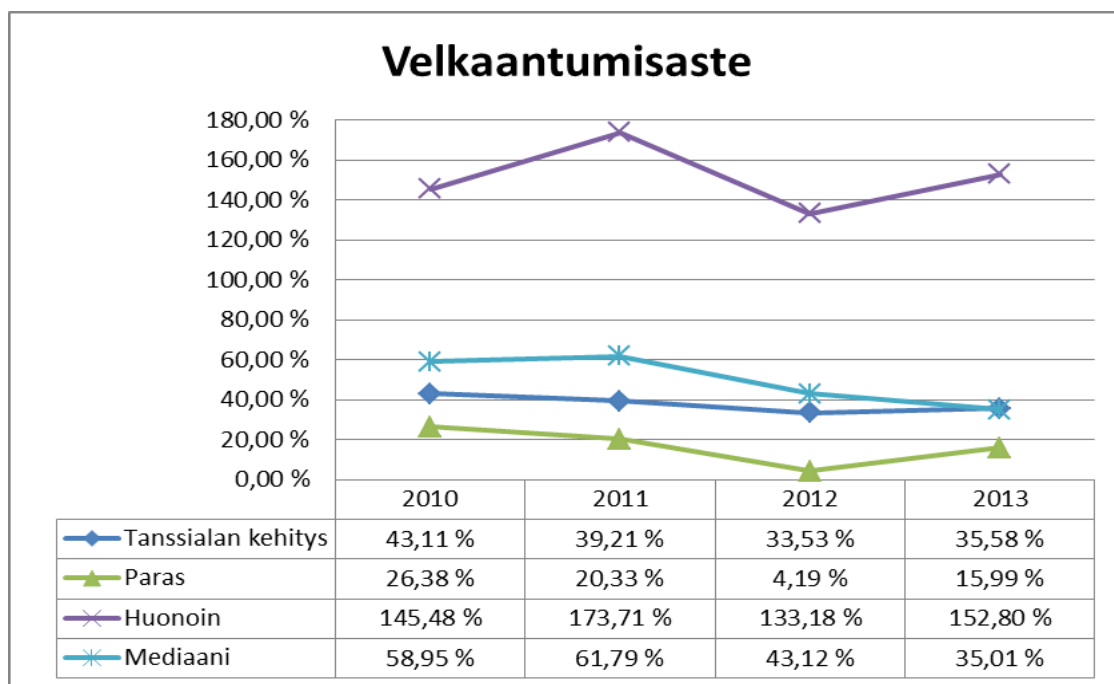
Omavaraisuusaste mittaa yrityksen kykyä sietää tappiota. Tunnusluku mittaa myös yrityksen kykyä selviytyä tehdyistä sitoumuksista ja vastuista pitkällä ajanjaksolla. Tavoite lukema on 30 prosenttia ottaen huomioon toimialan. Tanssin alalla omavaraisuusaste on tasaisesti kasvanut ja yritysten välinen mediaani myös seuraa tätä trendiä (Taulukko 22). Tämä viittaa siihen, että yritykset pystyvät sietämään tappiota hyvin ja esimerkiksi yksi huono vuosi ei vielä kaataisi yrityksiä konkurssiin.

Taulukko 23: Yrityskohtainen omavaraisuusaste 2010-2013

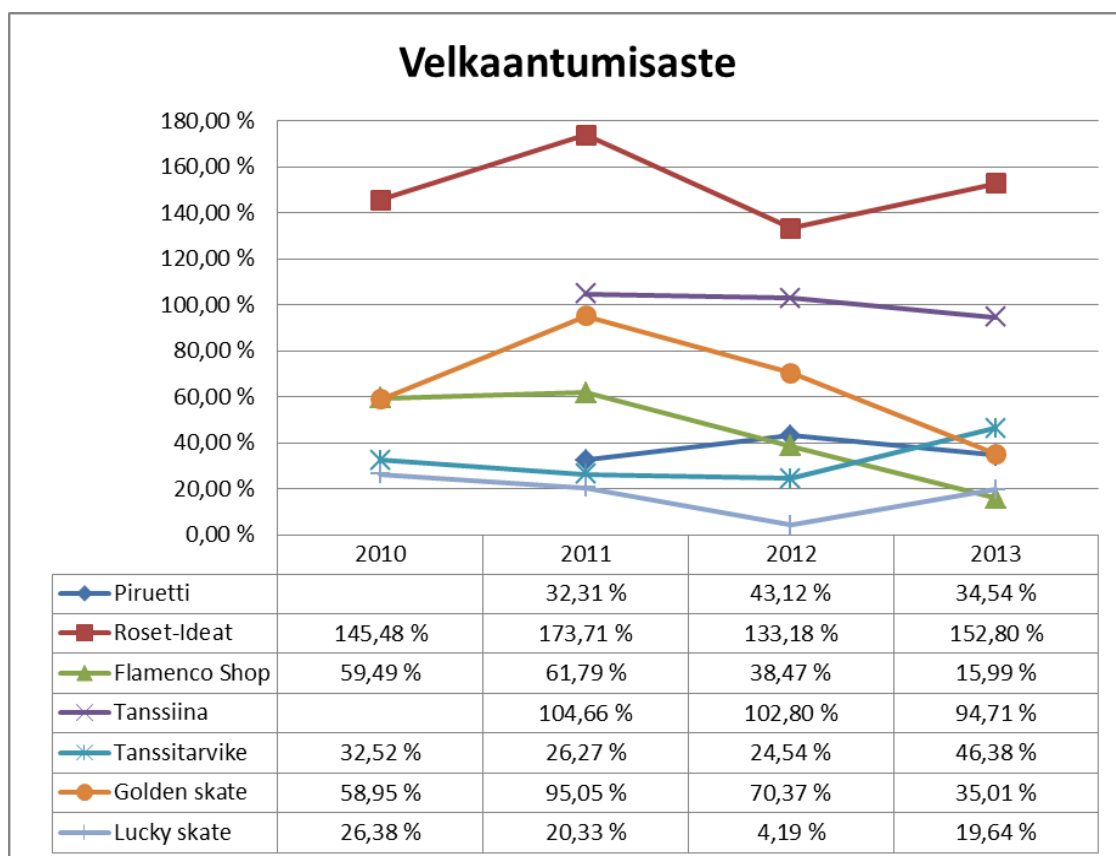
Vuonna 2011 Roset-Ideat Oy:n negatiivisen omavaraisuusasteen syynä on negatiivinen oma pääoma (Taulukko 23). Syy miksi yrityksen oma pääoma on miinuksella on edellisen tilikauden negatiivinen tulos ja tappio. Syy tähän on myös korkea vieraan pääoman määrä suhteessa yrityksen omaan pääomaan. Tanssiina Oy:n tilanne selittyy myös sen tappiollisesta tilikaudesta, josta on syntynyt negatiivinen oma pääoma, joka ei pysty kattamaan yrityksen vierasta pääomaa. Golden Skate Oy:n vuosi 2011 huonon omavaraisuusasteen syy on heikko oma pääoma suhteessa yrityksen vieraaseen pääomaan. Muiden yritysten omavaraisuusaste on hyvä, koska yritysten omapääoma kykenee kattamaan tarpeellisen osan yrityksen vieraastapääomasta.

5.3.2 Velkaantumisaste

Taulukko 24: Toimialan velkaantumisaste 2010-2013

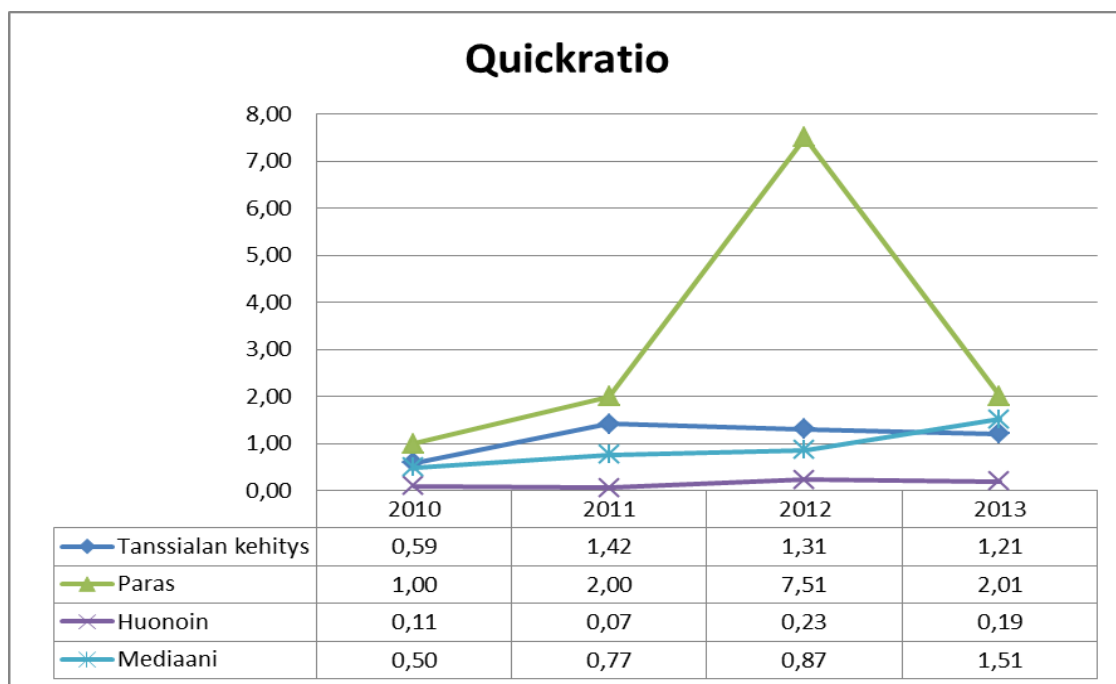
Velkaantumisaste on tunnusluku, joka kuvastaa yrityksen velkaantuneisuutta sekä luottojen suhdetta yrityksen tuloihin. Tavoiteltava luku on 20-30 prosenttia tai sen alle. Tanssinalalla velkaantumisaste on ollut vuonna 2010 yli 40 prosenttia, mutta on lähtenyt tasaiseen laskuun tämän jälkeen vertailujakson aikana (Taulukko 24). Vuonna 2012 velkaantumisaste on ollut matalimmillaan, eli noin 33,5 prosenttia. Vuoden 2010 korkeaan velkaantumisasteeseen syynä on yrityksen korkea vieraanpääoman suhde omaan pääomaan, joka on nostanut tanssinalan velkaantumisastetta. Vuonna 2011 tanssinalan oma pääoma nousi 380 000 verrattuna edelliseen vuoteen ja alan vieraspääoma nousi 280 000, joka aiheutti alan velkaantumisasteen laskun. Vuonna 2012 oma pääoma oli 898 000, kun taas vieraspääoma oli 453 000. Tämä laski tanssin alan velkaantumisasteen arvon melkein hyvän rajoille.

Taulukko 25: Yrityskohtainen velkaantumisaste 2010-2013

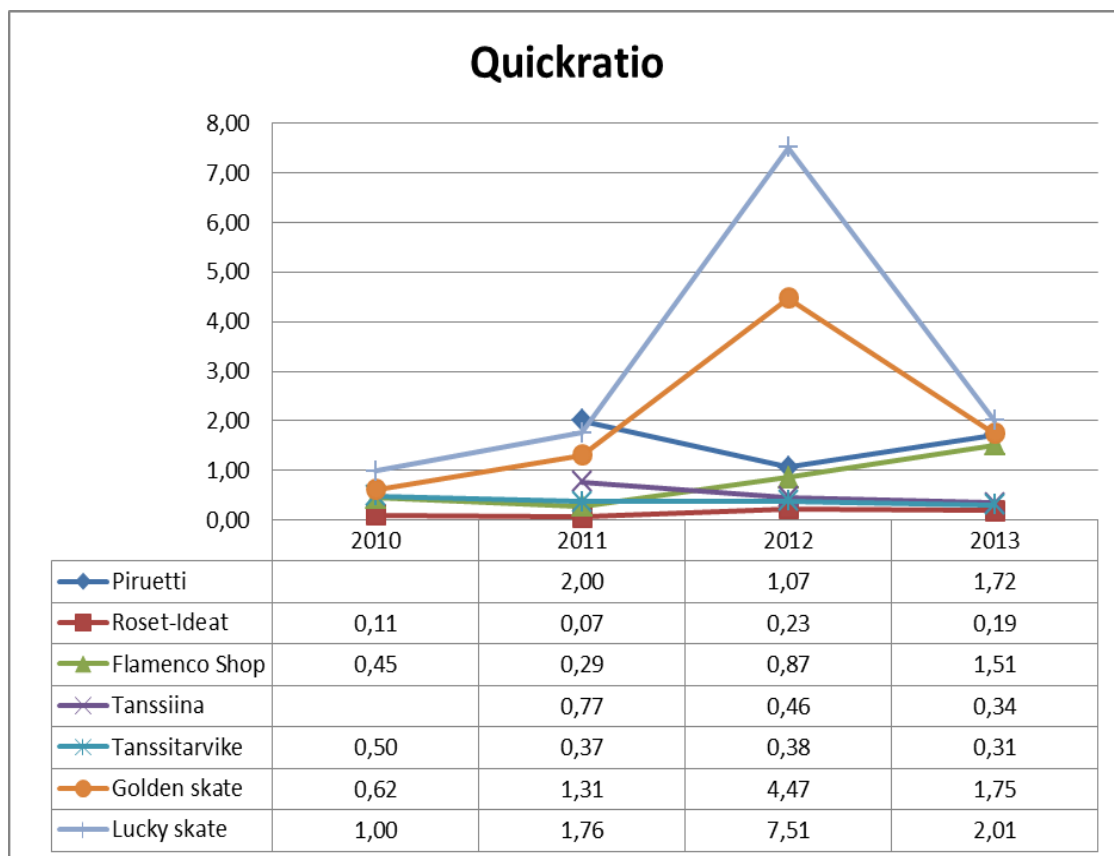
Yrityksistä kaikista velkaantuneimpia ovat Roset-Ideat Oy ja Tanssiina Oy sekä Golden Skate Oy (Taulukko 25). Yrityksillä on enemmän velkaa kuin omaa pääomaa. Golden Skate Oy:n velkaantumisaste on kääntynyt laskuun vuoden 2011 jälkeen ja velkaantumisaste ja saavuttanut hyvän tason, joka on johtunut yrityksen paremmasta tuloksesta ja vähentyneestä vieraasta pääomasta. Myös Tanssiina Oy:n velkaantumisaste on laskenut vertailujakson aikana. Yritysten välisestä mediaanista huomaa hyvin, että tanssin alalla velkaantumisaste on tavoitetta korkeampi. Tämä kertoo siitä, että yritykset ovat velkaantuneita yli suositusten.

5.3.3 Maksuvalmiussuhde (Quick Ratio)

Taulukko 26: Toimialan maksuvalmiussuhde 2010-2013

Quickratio kuvastaa sitä, miten yritys pystyy suoriutua lyhytaikaisista maksuvelvoitteista ja on tarkoitus tarkastella sitä, että kattaako yrityksen kassassa olevat varat tulevien velkojen määrään. Quickration tavoite arvo on yksi. Vuonna 2010 quickratio on ollut huonoimmillaan vertailujakson aikana (Taulukko 26). Quickratio on ollut vuonna 2010 0,59, mutta on noussut yli arvon yksi vuonna 2011 ja pysynyt melko tasaisena vuoden 2010 jälkeen. Vuonna 2010 velka on ollut suurempi kuin yrityksellä on ollut saamisia, joka selittää huonon quickratio arvon. Yritysten välinen mediaani kuitenkin poikkeaa alan yleisestä linjasta ja on alle arvon yksi vuosina 2010, 2011 ja 2012. Vasta vuonna 2013 arvo nousee yli arvon yksi.

Taulukko 27: Yrityskohtainen maksuvalmiussuhde 2010-2013

Yritysten välisessä vertailussa käy ilmi, että Roset-Ideat Oy:llä on heikoimmat kassavarat kulujen kattamiseksi vertailujakson aikana ja quicratio ei nouse vertailujakson aikana 0,23 arvoa korkeammaksi (Taulukko 27). Tämä kertoo, että kyseisellä yrityksellä ei ole tarpeeksi varoja kattamaan velkoja. Tämä johtuu siitä, ettei Roset-Ideat Oy:llä ole lyhytaikaisia saamisista eikä rahoitusarvopapereita tai myyntisaamisista. Vertailussa yleisestä linjasta poikkeaa luistelutarvikkeita myyvät yritykset Golden skate Oy ja Lucky Skate Oy, joiden quickratio on muita korkeampi vuonna 2012, joka johtuu siitä, että yritykset eivät ole ottaneet velkaa yhtä paljon kuin muina vertailujakson vuosina.

6 Pohdintaa ja päätelmät

Tanssinala kannattavuus on ollut vaihtelevaa eri vuosina. Kannattavin vuosi vertailujaksossa oli vuosi 2012, jolloin tanssinalan kehitys oli positiivista melkein jokaisella kannattavuuslaskelman osa-alueella. Vuonna 2012 tanssinalan kehitys nousi jokaisella osa-alueella korkeammaksi verrattuna muihin vuosiin. Liikevaihdon kasvuprosentti kertoi alan myynnin noususta. Alan liikevaihto kehittyi arviolta noin 300 000 eurolla edellisvuoteen ja verrattuna vuoteen 2010 liikevaihto kasvoi yli 360 000 eurolla. Alan liikevaihto kasvoi vielä hieman vuonna 2013

verrattuna vuoteen 2012, mutta alan tulos oli pienempi suhteutettuna liikevaihdon kasvuun. Liikevaihdon kasvu viittaa myynnin kasvuun, joka on yritysten perusedellytys olemassa ololle. Alan liikevaihdon kasvu kertoo, että tarvikkeille on kysyntää ja asiakkaat edelleen ostavat tarvikkeita suomalaisista liikkeistä. Tilastokeskuksen mukaan tanssin harrastaminen on ollut laskussa, mutta tanssitarvikkeiden myynti on kuitenkin ollut kasvussa. Tämä kertoo siitä, että kuluttajat uusivat tuotteitaan tiheämmällä aikavälillä kuin ennen. Kriittinen piste kertoo pisteen, jolloin yrityksen myynti kattaa yrityksen kiinteät kulut (Eklund & Kekkonen 2014, 82). Tanssinalan kriittinen piste on ollut koko vertailujakson aikana pienempi, kuin yrityksen liikevaihto. Tämä kertoo toimialasta sen, että se kattaa toiminnallaan kiinteät kustannukset hyvin. Vertailujakson aikana kriittinen piste on noussut joka vuosi, mikä tarkoittaa sitä, että myynnin on lisääntynyt kattamaan kiinteät kulut. Yritysten olisikin hyvä seurata, että myynti kasvaa samassa suhteessa kriittisen pisteen kanssa tai yritysten on löydettävä muita ratkaisuja kannattavuuden parantamiseksi.

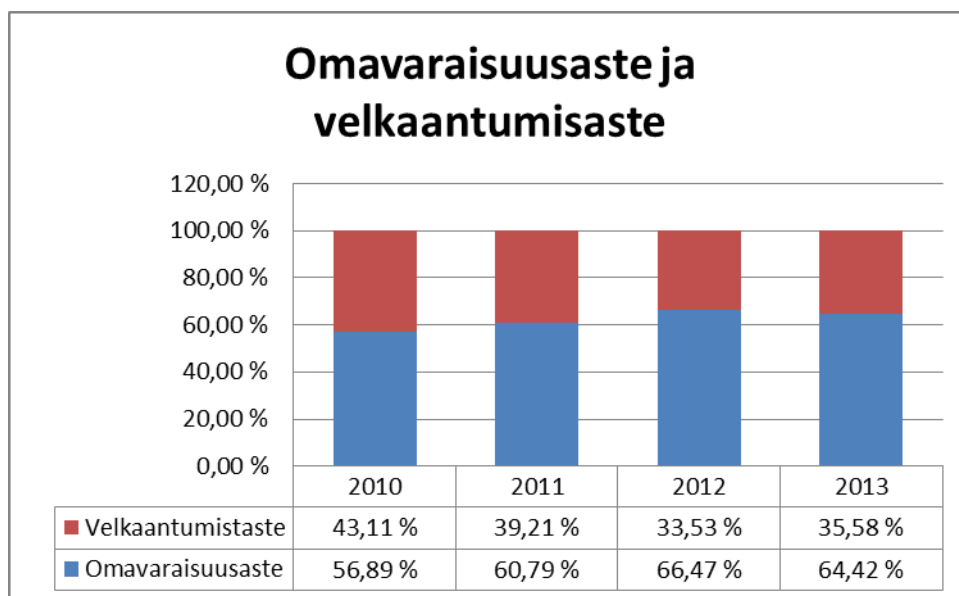
Kokonaispääoman tuotto-% kertoo miten hyvin yritys on kykenevä tuottamaan tulosta keskimääräisesti sidotulle kokonaispääomalle. Vertailujakson aikana kokonaispääoman tuotto-% on ollut koko ajan yli 10 %, joka kertoo erinomaisesta kokonaisen pääoman tuotto-%:sta.

Sijoitetun pääoman tuotto-% kuvastaa yrityksen sijoitetusta pääomasta saatuja tuottoja. Sijoitetun pääoman tuotto-% kuvastaa yrityksen suhteellista kannattavuutta, ja se on perustavaa laatua oleva kannattavuuden kriteeri tarkasteltaessa yrityksen pääomatuottoja. Sijoitetun pääoman tuotto-% tulisi kattaa yrityksen korkokulut. Vertailujakson aikana toimialan sijoitetun pääoman tuotto-% on ollut vaihteleva. Vuosina 2010-2011 on sijoitetun pääoman tuotto-% ollut viitteellisten normiarvojen mukaan tyydyttävä/heikko. Vuosina 2012 ja 2013 taas sijoitetun pääoman tuotto-% on noussut hyväksi/erinomaiseksi. Vuonna 2012 sijoitetun pääoman tuotto-% on ollut erinomainen. Suurimmaksi osaksi sijoitetun pääoman tuotto-% on tyydyttävällä tai erinomaisella tasolla, joka kertoo siitä, että sijoittaminen on riskittömämpää ja toiminta alalla kannattavaa.

Tanssinalan oman pääoman tuotto-% sahasi vertailujaksona aikana, vuonna 2010 arvo oli 26 prosenttia korkeampi kuin vuonna 2011, kun taas arvo nousi vuonna 2012 takaisin 38 prosentin yli, jonka jälkeen vuonna 2013 tapahtui 10 prosenttiyksikön lasku. Vertailujakson aikana kuitenkin oman pääoman tuotto-% on ollut erinomainen, eli yli 20 % vuosina 2010, 2012 ja 2013, joka kertoo siitä, että alan yritykset pystyvät tuottamaan tuottoa omalle pääomalle ja toiminta on kannattavaa. Vuonna 2011 oli oman pääoman tuotto-% vain 12,16 %, joka vastaa tyydyttävää tasoa, mutta kokonaisuudessaan toimialan oman pääoman tuotto-% on erinomaisella tasolla. Oman pääoman tuotto-%:n vertaillessa on hyvä ottaa myös huomioon nettotulos-%, koska pienet pääomat voivat kasvattaa oman pääoman tuoton

korkeaksi, vaikka yrityksen tulos olisikin pieni. Nettotulosprosentti oli korkeimmillaan vertailujakson aikana vuonna 2012 arvolla noin 13 prosenttia. Nettotulosprosentti kumminkin sahasi vertailujakson aikana kasvuna ja laskuna. Nettotulosprosentti on ollut vertailujakson aikana positiivinen ja heitellyt 10 prosentin puolin ja toisin. Alan positiivinen nettotulos kertoo siitä, että yrityksen ovat selviytyneet liiketoiminnallaan esimerkiksi lainojen koroista sekä rahoituskuluista. Nettotuloksen riittävyys on yrityksen omistajan päätettävissä.

Myyntikateprosentti on kasvanut vertailujakson aikana vuodesta 2010 vuoteen 2013 noin 4 prosenttia. Myyntikateprosentin huippu oli vuonna 2012 ja arvo oli silloin 64 prosenttia. Myyntikateprosentti vaihtelee yrityskohtaisesti ja tästä ei voida kuitenkaan vetää suoraa johtopäätöksiä yksittäisten tuotteiden myyntikatteeseen. Esimerkiksi joillakin yrityksillä voi olla kevyempi kustannusrakenne, jolloin kate voi olla pienempi. Myyntikatteeseen vaikuttaa yleensä myös ostojen suuruus. Suurilla ostoilla tuotteiden sisäänostohinnat ovat yleensä pienemmät, jolloin tuotteen hinnasta jää enemmän rahaa kulujen kattamiseksi. Tanssin alalla ostojen koolla ei ole välttämättä kovin suurta merkitystä. Monet tavarantoimittajat antavat hyvin pitkälti samat ostohinnat yrityksen koosta ja ostojen suuruudesta riippumatta. Tanssinalalla kilpaillaan enemmän tuotemerkeistä, joiden kanssa saadaan sovittua yksinmyynti-sopimuksia. Mikäli yrityksillä on yksinmyyntioikeus, voivat he itse määritellä tuotteiden katteen välittämättä hintakilpailusta.

Taulukko 28: Toimialan velkaantumis- ja omavaraisuusaste 2010-2013

Toimialan omavaraisuusaste on noussut vertailujakson aikana (Taulukko 28), jonka seurauksena velkaantumisaste on vähentynyt. Omavaraisuusaste on noussut vuosi vuodelta tasaisesti, joka viittaa siihen, että alan yritykset sietävät hyvin tappiota ja liiketoiminta on vakaalla pohjalla. Koko vertailujakson aikana omavaraisuusaste on ollut erinomaisella tasolla ja kertoo,

ettei esimerkiksi yksi tappiollinen vuosi kaada toimintaa. Omavaraisuusaste on myös riippuvainen yrityksen iästä ja vertailussa olevista yrityksistä. Voidaan hyvin nähdä, että vanhemmilla yrityksillä omavaraisuusaste on muita korkeampi. Korkeampi omavaraisuusaste antaa yrityksille suuremman liukumavaran ja yritykset kestävät paremmin kannattavuuden laskua kiristyvässä kilpailutilanteessa. Esimerkiksi Tanssiina Oy on yrityksistä kaikista nuorin ja omavaraisuusaste oli vertailujakson aikana -4,66-5,29%, kun taas yritykset Golden Skate Oy ja Lucky Skate Oy ovat vanhimpia yrityksiä ja heillä onkin huomattavasti korkeampi omavaraisuusaste. Taantuma vaikuttaa ensimmäisinä yrityksiin, joilla on kilpailijoita pienempi omavaraisuusaste.

Maksuvalmiussuhde (quickratio) on kasvanut vertailujakson aikana noin 0,6 yksikköä. Vuonna 2011 oli maksuvalmiussuhteen huippu, joka oli arvoltaan 1,42 ja tämän jälkeen arvo on laskenut kymmenyksen vuositasolla. Luvun suositusarvo on 1 ja vertailujakson aikana oli vain yksi vuosi 2010, jolloin arvo jäi alle 1. Vuonna 2010 yritysten rahoitusomaisuus ei ole siis kattanut lyhytaikaista velkaa. Vuoden 2011 huipun jälkeen arvo on laskenut tasaisesti, mutta ollut silti koko ajan suositusarvon 1 yläpuolella. Alan yritykset pystyvät siis hyvin kattamaan lyhytaikaisten velkojen määrän. Tunnuslukuja vertaillessa on kuitenkin hyvä pitää mielessä, että tunnusluku kuvaa yrityksen tilannetta vain tilinpäätöshetkellä yhtenä päivänä vuodesta, sekä todellisuudessa maksuvalmius saattaa vaihdella suuresti tilikauden aikana. Mikäli tilinpäätöspäivä on normaalista poikkeava, voi se antaa yrityksen maksuvalmiudesta virheellisen kuvan. Yrityksiä vertaillessa huomataan, että vain kolmella yrityksellä on arvo yli yhden vertailujakson aikana. Näistä yrityksistä kaksi on luistelualan toimijoita, eli Golden skate Oy ja Lucky skate Oy ja Piruetti Oy on taas yksi isoimmista tanssinalan toimijoista. Muilla yrityksillä arvo jää alle yhden ja heillä on enemmän velkaa, kuin saamisia. Yritykset, joiden arvo jää vertailujakson aikana alle 1, yrittävät lainalla korjata maksuvaikeuksia. Tämä johtaa pitkällä tähtäimellä huonompaan maksuvalmiuteen ja velkaantumiseen.

Piruetti Oy:n liikevaihto on kasvanut vertailujakson aikana ja henkilöstö kulut ovat pysyneet lähes samana koko vertailujakson ajan. Vuonna 2013 oli vähemmän korko- ja rahoitustuottoja, joiden takia voitto on ollut pienempi kuin edellisinä vuosina. Yrityksen kannattaa tutkia sijoitetun pääoman tuottoprosenttia, jolloin yritys saa selville syyn korko- ja rahoitustuottojen laskulle.

Flamenco-Shop Oy:n liikevaihto on laskenut vertailujakson aikana, mutta yritys on onnistunut silti tekemään voittoa. Yritys on vähentänyt ostoja vertailujakson aikana, mutta henkilöstökulut ovat pysyneet samalla tasolla. Yrityksen liikevaihdon kasvattamiseksi yrityksen kannattaa seurata myyntikatettaan ja nostaa sitä, jos yritys alkaa tuottaa laskevaa tulosta.

Tanssiina Oy:n liikevaihto on kasvanut tasaisesti vertailujakson aikana lähes 45 000 eurolla. Yrityksen henkilöstökulut ovat nousseet vuosina 2010-2013, joka viittaa siihen, että yritys on kasvava. Kun yrityksen henkilöstökulut alkavat kasvaa, on yritykselle suositeltavaa alkaa seuraamaan omavaraisuusastetta, jolloin yrityksen päättäjät pysyvät perillä, missä tilanteessa yritys on omavarainen ja milloin ei.

Roset-Ideat Oy:n liikevaihto on laskenut vertailujakson aikana ja vuosi 2012 on ollut ainut vuosi, jolloin yritys on tuottanut voittoa. Vuonna 2012 yrityksen ostot ovat olleet huomattavasti pienemmät kuin muina vuosina, joten myyntikateprosentti on myös ollut korkeampi, kuin vuosina 2010, 2011 ja 2013. Roset-Ideat Oy:n korko- ja rahoitustuotot ovat nousseet vuosina 2010-2013. Yrityksen kannattaa kiinnittää huomiota sijoitetun pääoman tuottoprosentti, omavaraisuusasteeseen, velkaantumisasteeseen ja myyntikateprosenttiin, koska yrityksen tulos on ollut lähes joka vuosi negatiivinen, pois lukien vuosi 2012. Yrityksen on suositeltavaa tutkia mihin yrityksen rahat menevät, sekä katsoa ovatko yrityksen tuotteiden hinnat kilpailukykyisiä, jotta myynti kasvaisi.

Tanssitarvike Oy:n liikevaihto on ollut pääsääntöisesti kasvava, mutta vuonna 2013 liikevaihto oli tippunut vuoden 2012 määrästä. Yrityksen ostot ovat kasvaneet vuosi vuodelta ja henkilöstökuluissa nähdään suuri kuluerän nousu vuoden 2012-2013 välillä, jolloin henkilöstökulut ovat nousseet noin 34 000 eurolla. Yrityksen kannattaa seurata omavaraisuusastettaan, josta yrittäjä saa selville kuinka omavarainen yritys on. Tämän tunnusluvun avulla yrittäjä huomaa, miten hyvällä pohjalla yritys on ja kuinka hyvin yritys voi ottaa tappiollisia vuosia vastaan.

Lucky Skate Oy:n henkilöstökulut ovat nousseet vertailujakson aikana yli 100 000 euroa, joka kertoo kasvavasta yrityksestä, mutta liikevaihdon kasvu on jäänyt matalammaksi ja kasvanut vain noin 30 000 eurolla. Vuonna 2010 tilikauden voitto on kääntynyt tappiolliseksi verojen jälkeen. Yrityksen kannattaa tarkastella myyntikateprosenttiaan, sekä tarkastaa kilpailijoiden hinnat, jotta saisi omat tuotteensa kilpailukykyisiksi.

Golden Skate Oy:llä on ollut poistoja yli 200 000 eurolla vuonna 2011, joka on vaikuttanut negatiivisesti yrityksen tulokseen ja yrityksen verotus on myös ollut suurempaan vuonna 2011, kuin muina vertailujakson vuosina. Yrityksellä ei ole ollut ostoja vuonna 2011-2012, joka näkyy taas positiivisena lukuna, kun vertaillaan myyntikateprosenttia yritysten kesken. Golden Skate Oy on vähentänyt henkilöstökulut puoleen vertailujakson aikana, joka parantaa yrityksen kannattavuutta, mikäli myyntiä pystytään tekemään sama määrä pienemmällä henkilöstömäärällä. Jos yrityksen henkilöstökulujen pienentäminen ei ole tuottanut yritykselle lisää tuottoja, yrityksen myyntikate ja myyntikateprosentti eivät ole olleet kilpailukykyisiä. Yrityksen pitää kyetä lisäämään rahavirtaa yritykseen sisäänpäin, jos tämä ei toimi, silloin laskeaan yrityksestä ulospäin suuntaavia rahavirtoja.

Vuosi 2012 on ollut monella kannattavuuden osa-alueilla kaikista kannattavin. Vuonna 2012 tanssinalan lyhytaikainen vieraspääoma on ollut laskussa, jonka seurauksena ei ole tarvittu maksaa niin suuria rahoituskorkoeria. Taseen vastattavaa yhteensä on laskenut lyhytaikaisen vieraanpääoman vähentyessä. Vuonna 2012 tanssinalan omavaraisuusaste on ollut korkeimmillaan, joka kuvastaa yritysten kykyä toimia omavaraisesti. Omavaraisuusaste koko alalla oli vuotena 2012 66,47 prosenttia, joka oli 2-6 prosenttia korkeampi verrattuna muihin vuosiin. Syy miksi omavaraisuusaste oli vuonna 2012 korkeimmillaan on se, että yritysten omapääoma kattasi yritysten vieraanpääoman paremmin, kuin minään muuna vuonna. Tanssinala oli kyseisenä vuonna vähentänyt vierastapääomaa yli 150 000 eurolla verrattuna edellisvuoteen, joka nostatti omavaraisuusastetta. Tanssinalan liikevaihto oli vuonna 2012 noin 3,5 miljoonaa euroa. Liikevaihto oli kasvanut verrattuna edellisvuoteen yli 40 prosentilla. Tämän jälkeen liikevaihto oli kasvanut vuonna 2012-2013 välisenä aikana, vain vähän alle 3 prosenttiyksikköä. Vuonna 2012 liikevoitto oli tanssinalalla korkein, koska tanssinala kykeni kattamaan korkealla liikevaihdollaan yrityksen kulut. Vuonna 2013 toimialan liikevaihto oli korkeampi kuin vuonna 2012, mutta suhteessa liikevaihtoon toimialan kulut olivat kuitenkin suuremmat kuin vuotena 2012. Tanssinalan katteet olivat myös korkeimmat vuonna 2012, joka selittää osin vuoden liikevaihdon kasvun verrattuna edellisimpiin vuosiin.

Tanssinala on herkkä suhdannevaihteluille ja riippuvainen kuluttajien käyttäytymisestä. Vertailujakson ajan perusteella voidaan sanoa, että tanssitarvikkeiden myynti on kannattavaa Suomessa. Tanssinalan yrityksiä vertaillen on vaikea löytää tarkkaa käännepistettä, jolloin yrityksestä tulee kannattamaton. Yksi merkittävä tekijä löydettiin yrityksiä vertailtaessa: lähes poikkeuksetta yrityksen tulos oli negatiivinen, jos myyntikateprosentti oli alle 40 %. Yrityksille on siis hyvin tärkeää tarkkailla sisäänostohintoja ja kulurakennetta suhteessa liikevaihtoon, jotta toiminta pysyy kannattavana. Ala on pieni ja pienet yritykset eivät välttämättä vaikuta kokonaisalan tuloksiin kovin suurella skaalalla kun taas, jos isompi kokoisella yrityksellä menee hyvin tai huonosti, niin se heijastuu alan kokonaisuuteen on suuremmin. Tarkemman tuloksen saisi kun vertaillaan samankokoisia yrityksiä keskenään. Yrityksistä Piruetti Oy on tasaisin ja isoin yritys ja tuottaa eniten tulosta. Yrityksistä Roset-Ideat Oy on vertailussa huonompien joukossa suuren velkaantumisen johdosta.

Lähteet

Balance Consulting. Tunnuslukuopas.

Viitattu 2.4.2015. http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/liikevaihdon_kasvu

Balance Consulting. Tunnuslukuopas.

Viitattu 10.4.2015. http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/sijoitetun_paaoman_tuotto

Balance Consulting. Tunnuslukuopas.

Viitattu 10.4.2015. http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/oman_paaoman_tuotto

Balance Consulting. Tunnuslukuopas.

Viitattu 3.6.2015. <http://www.balanceconsulting.fi/tunnusluvut/omavaraisuusaste>

Corporate Analysis reg. assoc. 2013. The guide to the analysis of financial statements of Finnish companies. 2 painos. Helsinki: Gaudeamus

Eklund, I. & Kekkonen, H. 2014. Kannattavuuslaskenta ja hinnoittelu. 1. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy

Finlex 1997. Kirjanpitolaki.

Viitattu 18.11.2014. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Jylhä, E. & Viitala, R. 2013. Liiketoimintaosaaminen. Menestyvän yritystoiminnan perusta. 6. uudistettu painos. Porvoo: EDITA.

Kallunki, J-P. & Kytönen, E. 2007. Uusi tilinpäätösanalyysi. 6. painos. Jyväskylä: Talentum

Kauppalehti Tietopalvelu.

Viitattu 6.11.2014. <https://tietopalvelut.kauppalehti.fi/1/etusivu/>

Lehtonen, R. 2002. Taloustiedolla tulosta. 9. Painos. Jyväskylä: Talentum

Siikavuo, J. 2003. Pienyrityksen taloushallinto. Jyväskylä: Talentum

Seppänen, H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Hämeenlinna: Kauppakamari

Taloussanomien Taloussanakirja.

Viitattu 23.3.2015. <http://www.taloussanomien.fi/porssi/sanakirja/termi/poistosuunnitelma/>

Tilastokeskus 2009. Ajankäyttötutkimus.

Viitattu 18.11.2014. http://www.stat.fi/til/akay/2009/03/akay_2009_03_2011-05-17_kat_003_fi.html

Tilastokeskus. Tietoa tilastoista.

Viitattu 23.3.2015. http://www.stat.fi/meta/kas/aineettomat_hyo.html

Tilastokeskus 2015. Hinnat ja kustannukset.

Viitattu 2.4.2015. http://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_hinnat.html#inflaatio

Tomperi, S. 2008. Kirjanpidon ja tilinpäätöksen perusteet. Helsinki: Edita Prima Oy

Vilkkumaa, M. 2011. Yrityksen menestyksen mittarit. Tunnusluvut, yrityksen hinnan määrittäminen & tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Yrityskirjat Oy

Kuvat ja Taulukot

Kuva 1: Tanssin harrastaminen sukupuolen ja iän mukaan 1981, 1991, 1999, 2009, % (Tilastokeskus 2009)	7
Taulukko 1: Yrityskohtainen valikoiman vertailu.....	11
Taulukko 2: Tuloslaskelma (Tomperi 2008,101; Yritystutkimus 2011,12-13.).....	13
Taulukko 3: Tase, Vastaavaa (Tomperi 2008, 106-107.)	16
Taulukko 4: Tase, Vastattavaa (Tomperi 2008, 106-107.)	17
Taulukko 5: Kokonaispääoman tuottoprosentin viitteelliset normiarvot (Yritystutkimus Ry 2011, 64.)	21
Taulukko 6: Sijoitetun pääoman tuottoprosentin viitteelliset normiarvot (Balance Consulting)	23
Taulukko 7: Oman pääoman tuottoprosentin viitteelliset normiarvot (Balance Consulting)	24
Taulukko 8: Toimialan liikevaihto 2011-2013	27
Taulukko 9: Yrityskohtainen liikevaihto 2011-2013	28
Taulukko 10: Toimialan liikevaihdon kasvuprosentti 2011-2013.....	29
Taulukko 11: Yrityskohtainen liikevaihdon kasvuprosentti 2011-2013	30
Taulukko 12: Toimialan kokonaispääoman tuottoprosentti 2010-2013.....	31
Taulukko 13: Yrityskohtainen kokonaispääoman tuottoprosentti 2010-2013.....	32
Taulukko 14: Toimialan sijoitetun pääoman tuottoprosentti 2010-2013.....	33
Taulukko 15: Yrityskohtainen sijoitetun pääoman tuottoprosentti 2010-2013.....	34
Taulukko 16: Toimialan oman pääoman tuottoprosentti 2010-2013.....	35
Taulukko 17: Yrityskohtainen oman pääoman tuottoprosentti 2010-2013.....	36
Taulukko 18: Toimialan myyntikateprosentti 2010-2013	37
Taulukko 19: Yrityskohtainen myyntikateprosentti 2010-2013	38
Taulukko 20: Toimialan nettotulosprosentti 2010-2013.....	39
Taulukko 21: Yrityskohtainen nettotulosprosentti 2010-2013	40
Taulukko 22: Toimialan omavaraisuusaste 2010-2013.....	41
Taulukko 23: Yrityskohtainen omavaraisuusaste 2010-2013.....	42
Taulukko 24: Toimialan velkaantumisaste 2010-2013	43
Taulukko 25: Yrityskohtainen velkaantumisaste 2010-2013	44
Taulukko 26: Toimialan maksuvalmiussuhde 2010-2013	45
Taulukko 27: Yrityskohtainen maksuvalmiussuhde 2010-2013	46
Taulukko 28: Toimialan velkaantumis- ja omavaraisuusaste 2010-2013	48